

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Prenumerata miesięczna „Głosu Polskiego“ wynosi:
w Łodzi zł. 4.20, za odnośnienie -- 40 groszy; z prze-
syłką pocztową w Kraju -- zł. 5.-; zagranicę -- zł. 7.20.

Telefony „Głosu Polskiego“ — redakcja: 2-99, 19-71;
nocna redakcja i drukarnia od godz 9 wiecz.: 7-99;
administracja i ekspedycja: 1-99.

Cena 25 groszy

Redakcja i Administracja
Łódź, Piotrkowska nr. 106.
Konto czekowe: Pocz. Kasa
Oszczędnościowa 61.119

*** Ogłoszenia za wiersz milimetry 1 szpaltowy ***
1 strona i w teńście 40 groszy strona 4 szpalt
Nekrologi 30 „ „ „ „
Nadesłane po teńście 30 „ „ „ „
Zwyczajne 10 „ „ strona 10 szpalt
Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. 0000
Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent
*** zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej ***

WUWA

Dawno oczekiwany film awanturniczy, oszała-
miający masą niewidzianych dotąd sensacji!

Ulubieniec narodów, nieustraszony, wielki

LUCJANO ALBERTINI

w swej pierwszej a-
merykańskiej kreacji

„Żelazny Człowiek” The Iron
man

12 aktów sensacji nad sensacjami!

W tym jednym obrazie mieszczą się efekty, sensacje, zdarzenia i dramaty stu filmów!

Dziś i dni następnych!

N: zakończenie sezonu letniego!

Początek przedstawień o godz. 5.30 pp., 7.30 i 9.30 wiecz. 0000

„Ten, którego biją po twarzy”
2 serje i zakończenie razem demonstrowane.

Dziś premiera! Tylko 3 dni!
Początek o godz. 3-ej, w dni powszednie o godz.
5-ej, ostatni seans o godz. 10-ej

Iwan Mozzuchin w roli
czołowej.

CHRONĆCIE PŁUCA PRZED PYŁEM

TOWARZYSTWO „OLEUM“, Warszawa, Mazowiecka 7. Tel. 141-56

POLECA OLEJ **CZYSTOL**

do podług, idealnie wchia-
niający unoszący się pył
i jednocześnie konserwu-
jący posadzkę.

Nieodzowne dla Szkół, Ochron, Szpitali, Koszar, Urzędów i t. p. Dostawa w blaszankach 5-cio, 10-cio i 20-o litrowych.

Sprzedaż w Oddziałach Towarzystwa OLEUM. ✦ Żądać w składach aptecznych.

6785-3

Dyr. TEODOR RYDER

przeprowadził się na ulicę Kilińskiego 86

i wznowił lekcje.

Farby lakiery
i przybory malarzkie

ALEKSI MILLER & SKA

Łódź, Przejazd 4.
610-0

LEKARZ-DENTYSTA

TADEUSZ BABAD

powrócił.

Ul. Nawrot No 1ª Telef. 25-22.

Cyrk i Menażerja
COSSMY

PLAC DĄBROWSKIEGO

Nieodwołalnie ostatnie 2 dni!
Dziś o godz. 3-ej pp.

Wielkie przedstawienie familijne

dla dzieci i uczące się młodzieży.

Ceny miejsc od 1 do 5 zł.

Dzieci i uczniowie placą połowę.

Wieczorem o g. 8-ej

Wielkie Gala Przedstawienie

Ceny zwykłe! 085-1

Odwiedzanie menażerji od g. 10-1 pp.

Dr. Wołyński

powrócił. 899-2

Romana Praszkerowa
PIANISTKA

(dypl. konserwatorium muz. w Lipsku)

wznawiła lekcje gry for-
tepianowej.

Zapisy przyjmuje od godz. 3-5 pp.

Sienkiewicza 37 m. 40!

6680-1

Dr. med. Józef Kon

CHOROBY DZIECI

przyjmuje: ul. Piotrkowska 5, tel. 33-99

od 4 i pół do 6.

Mieszk. przy ul. 6-go Sierpnia 3, tel. 44-84.

6850-2

Spieszcie na otwarcie
L. O. P. P.

Wojewódzki Komitet Ligi O. P. P.

urządza w niedzielę, dnia 15 września r. b.
o godz. 4-ej popoł. na torze w Helenowie
pod kierownictwem

Stow. Sport. „UNION“

MIĘDZYNARODOWE

Wyścigi Cyklistów

Udział biorą:

VAN DYK — Holandia.

KRENS —

ŁAZARSKI — mistrz Polski.

GARLEY — Kraków.

oraz najlepsi kolarze miejscowi.

Od godz. 6-ej bieg amerykański parami
na przestrzeni 60 klm. — 150 okr. toru.

Koncert orkiestry wojskowej.

Tor oświetlony. 040-1

Całkowity zysk przeznaczony

na rzecz Ligi O. P. P.

Ceny niższe. Wejście 1 zł, miejsca siedzą-
ce od 2 do 4 zł, łoża i wewnątrz toru 5 zł

Szkoła Freblowska

Wandy Budnej

ul. Sienkiewicza 67, m. 5,

przyjmuje dzieci od lat 4 do 7-miu.

Zajęcia rozpoczną się 15 września.

7051-1

Dr. med. Henryk Kryszek

Choroby wewnętrzne (specjalność cho-
roby serca) 082-1

AL. 1-GO MAJA Nr. 3.

Od 3 do 5 i pół po poł. Tel. 9-27

powrócił.

EUGENJA KONOWA

wznawiła lekcje gry fortepianowej.

Ul. Sierpnia 3, 44-84.

049-2

Król, udzielający lekcji republikanom

Praktyka sądów doraźnych przyniosła tak pokaźne żniwo wyroków śmierci w ciągu ostatniego miesiąca, że to, nareszcie, poważnie zaniepokoiło nasz obóz socjalistyczny, i demokratyczny. I zaniepokoić musiało. Wyobraźmy sobie położenie starego, pocziwego posła Diamanda, lub szlachetnego działacza tow. Ziemięckiego, którym z ramienia polskiej partii socjalistycznej wypadło przedstawić Polskę na międzynarodowym zjeździe socjalistycznym w Marsylii! Wyobraźmy sobie wrażenie, jakie powstaje, gdy ci dwaj delegaci zapewniają przedstawicieli wszystkich innych ludów Europy i Ameryki o zdobyczach, osiąganych w Polsce przez prawo, przez sprawiedliwość, przez etykę i kulturę społeczną, a jednocześnie akustyka nieubłagana niesie, salwę za salwą, echa egzekucji, stanowiących wykonanie wyroków sądu doraźnego! Sytuacja nie do pozazdrosczenia!

Rozumiemy też powody, dla których delegaci polscy woleli, zastrzegłszy sobie głos w ściślejszym gronie na komisjach, nie występować wcale w pełni zgromadzenia! Wolno się domyślać, że wtór, jakiby podczas ich przemówień urzędowych mógł dolecieć z Polski, wplótny się przykrym i dotkliwym akordem w muzykę ich najlepszych i niewątpliwie szczerych intencji.

I rozumiemy w zupełności pośpiech i gorączkę, z jaką posłowie socjalistyczni, zaledwie wróciwszy z szerokiego świata, uderzyli na łamach „Robotnika” w najsilniejsze tony oburzenia i protestu przeciw wyjątkowemu trybom postępowania karne-go w sprawach politycznych.

— Dość krwi! — wotają. — Dość krwi, przelewanej w imię prawa, i dość krwi, przelewanej przeciwko prawu! Nie chcemy prawa, które rozlew krwi uznaje i sankcjonuje!

— Państwo polskie — pisze „Robotnik” — stać na normalne instancje w sądownictwie. A więc: zerwać z systemem prowokacji policyjnej, znieść sądy doraźne! Zaprowadzić sądy przysięgłych!

Czyż w Polsce trzeba aż być socjalistą na to, aby być dostępnym prostemu uczuciu ludzkiemu? Zasiadać aż na skrajnej lewicy, aby być człowiekiem?

Smutne wystawiałyby to świadectwo naszemu krajowi. Smutne szczególnie w zestawieniu z innymi państwami, nawet takimi, nad którymi Polska pod niejednym względem powinna i miałaby prawo górować.

To, co w Polsce uchodzi za dążności rzekomo rewolucyjne, gdzieindziej dawno już wrosło w podstawy zdrowego konserwatyzmu; o co walczyć musi dopiero nasz socjalizm, to zagranicą stało się już codzienną rzeczywistością życia.

Co więcej: idee, które u nas zasiadają na skrajnej lewicy w sejmie, gdzieindziej — zasiadają na tronach i noszą korony królewskie.

Nie będę powoływał się na wielkie wzory i uroczyste przykłady. Sięgnę do ubogiej zwyciężonej Bułgarii, osaczonej przez bolszewizm, rujnowanej przez okrutną i mściwą reakcję.

Otóż w tej ubogiej, nieszczęśliwej Bułgarii panuje król, który zrozumiał to, czego w Polsce uczyć muszą dopiero socjaliści: że każdy wyrok sądu doraźnego, każdy wyrok śmierci, jest wyrokiem, podcinającym w oczach Europy powagę państwa, które się do tak wyjątkowych środków samoobrony ucieka. Król bułgarski Borys odmówił podpisania 90 wyroków śmierci, jakie mu do zatwierdzenia przedłożono, i oświadczył, że żadnego wogóle wyroku śmierci w przyszłości nie podpisze, bez względu na wagę i doniosłość popełnionej przez skazańca zbrodni. Aby skłonić króla do zatwierdzenia przynajmniej 23 wyroków, zapadłych przeciw komunistom, minister wojny udał się osobiście do siedziby monarszej, ale Borys i tym razem oparł się stanowczo. Oporna postawa króla tłumaczona jest w Bułgarii, jako oczywisty znak niechęci monarszej przeciw krwawym rzą-

dom Zankowa. Ten ostatni, aby wymusić wykonanie wyroków, nie waha się wywieść lub przynajmniej pobliżyć terrorowi, wywieranemu na króla: wedle ostatnich wiadomości z Sofji, król Borys otrzymał szereg listów, które grożą mu i zapowiadają śmierć, jeśli nie podpisze wyroku śmierci skazanych!

W Bułgarii tedy jesteśmy świadkami sytuacji, w której sam król, zwierzchni naczelnik państwa, stanął do walki przeciw sądom doraźnym! Sam król opiera się i

buntuje przeciwko wyrokom śmierci! Sam król chce miecz wytrącić z ręki kata i wzniesć tamę przeciw zalewowi krwi, ciekącej z okrutnych wag, na których zemsta wymierzać pragnie sprawiedliwość!

Ileż u tego młodego króla nauczyć mógłby się nasz rzekomo tak stary i wypróbowany republikanizm! Jak znamienny i jak głęboko wymowny jest ów odruch monarchji, nerwowo cofającej rece przed udziałem w rozlewie krwi swoich — skazanych nawet — obywateli! Korona buł-

garska ma w sobie tyle godności, że nie chce wspierać się na ramieniu kata, lub zastępującego go plutonu wykonawczego.

A przecież jeśli gdzie, to tylko w scenariuszach ceremonjału monarchji czerwony mistrz topora lub szubienicy jest postacią usprawiedliwioną historycznie i uznaną przez tradycję; tradycja republikańska wyrasta z innych założeń i podstaw ładu i bezpieczeństwa szuka w zupełnie innych rękomiach.

J. Przemyski.

Patrząc bez złudzeń w oblicze Paryża...

Czy pan Painlevé nie ustąpi teki premjera panu Caillaux

(Korespondencja własna „Głosu Polskiego”)

Paryż, 9 września.

Socjalizm francuski, wytamując się z kartelu lewicy i przechodząc do stanowczej opozycji przeciw rządowi, powołuje się na ewolucję, jaka zachodzi w łonie samego społeczeństwa, i która ma polegać na przesuwaniu się sympatii wyborczych w kierunku nieprzejednanych rozstrzygnięć socjalnych. Istotnie, wyniki wyborów komunalnych zdają się potwierdzać te rachuby socjalizmu: kandydaci lewicowi, zwłaszcza zaś kandydaci socjalistyczni zyskują na wyborach tych coraz poważniejsze liczby głosów, bijąc dotychczasowych przedstawicieli umiarkowanych stronnictw burżuazyjnych.

Pod wpływem tych odgłosów wyborczych i tych cząstkowych zwycięstw socjaliści utwierdzają się w swej taktyce nieprzejednania.

— Występując przeciwko Painlevemu — powiadają oni — zrobiliśmy doskonale!

Wyborcy nas popierają i, niezawodnie, popierać będą coraz energiczniej, aż do stanowczej decyzji. Możemy tedy śmiało iść choćby nawet na rozwiązanie izby obecnej.

Socjalistom francuskim, jak widzimy, nie zbywa na pewności siebie: ta pewność siebie stanowi bodaj rys najwybitniejszy, jaki ich różni od socjalistów polskich. Czy jednakże rzeczywistość odpowie w pełni tym oczekiwaniom, jakie socjalizm francuski w niej pokłada?

Rozumiemy logikę i konsekwencję ludzi takich, jak Leon Blum, przywódca francuskiej partii socjalistycznej, i nie możemy nie schylić czoła przed piastowanym przez nich sztandarem. Wystąpiwszy wobec narodu i wobec parlamentu z programem dobitnie nacechowanym walką przeciw plutokracji i jej zapędom wojennym, ludzie ci nie mogli obojętnie patrzeć na praktyczne przetargi i frymarki Painle-

go: musieli zająć wobec niego stanowisko opozycyjne. Było to z ich strony aktem szczerości, a szczerość w polityce zawsze budzić musi szacunek. Nie należy wszelako mniemać, aby droga szczerości była zawsze najkrótszą drogą do zwycięstwa. Jest ona raczej rękomią tego, że zwycięstwo, skoro przyjdzie, będzie zwycięstwem rzetelnym i spowoduje w układzie sił walczących przełom zasadniczy. W dzisiejszym atoli systemie sił społecznych Francji nie widzimy danych, któreby pozwalały wróżyć, że obecne przejście do opozycji socjalistów może w niedalekim terminie wywołać nowy ku lewicy przełom w polityce francuskiej.

Rzeczywistość odsłania i zapowiada raczej obraz inny. Dokoła Painlevo, zwłaszcza zaś dokoła Caillaux, który stał się faktyczną głową rządu, poczyna się wytwarzać koncentracja żywiłów demokratycznych: burżuazyjno - demokratycznych, nie zaś robotniczo - socjalistycznych!

Tych żywiłów mieszczańsko - demokratycznych, oczywiście, nie należy, broń Boże! utożsamiać z naszą demokracją narodową, która za nimi wlece się w odległości dwu co najmniej wieków różnicy kulturalnej. Demokratyczne mieszczaństwo Caillaux'a i Painlevo'go nie zejdzie z gruntu świeckości w ustroju wewnętrznym państwa, bronić będzie parlamentaryzmu, konstytucji, głosowania powszechnego i zasad republikańskich; ale jednocześnie bez żadnych powściągnięć sumienia toczyć będzie wojny kolonialne, orężem zdobywać i ochraniać swe rynki zbytu, dobrobyt gospodarczy budować na hegemonji polityczno-militarnej.

Nowy blok środkowy, jaki dostarczy oparcia rządowi, powstanie w parlamencie z połączenia się grup: radykalno-republikańskiej, republikańsko - socjalistycznej i republikańsko - narodowej. Ta ostatnia grupa, obejmująca rozbite resztki poincaryistów, dowodzonych przez Maginota, straciwszy wszelkie nadzieje odegrania się pod własnym znakiem, już dziś zgłosiła gotowość przystąpienia do bloku ludzi, których niedawno jeszcze ścigała, jako zdrajców ojczyzny, a więc Brianda, Painlevo'go, Loucheura i Caillaux!

Dodajmy nawiasem, że z chwilą utracenia przez grupę tę swej samodzielności politycznej, nasza endecja straciła we Francji ostatni swój odpowiednik partyjny, ostatecznie grono ludzi, z którymi mieć mogła jakiś język wspólny. Wszelkie zapewnienia endeckie o wpływach i stosunkach we Francji są odłąd wierutną błądą; a pierwszy z rogu ulicy postaniec, delegowany do Paryża, będzie na gruncie paryskim orjentować się lepiej, niż przywódca sejmowego klubu takiej lub innej endecji: lepiej, bo w swej błogosławionej prostocie wolny będzie przynajmniej od natogów i uprzedzeń, jakimi obciążone są stare grzbiety Głabińskich i jemu podobnych ekscelencji!

Nie jest, rzecz prosta, wyłączone, że nowa formacja „centrowa” w parlamencie francuskim uwieńczona zostanie małym przesileniem w rządzie: Painlevo może ustąpić teki premjera panu Caillaux. Zmiana ta oznaczać będzie, że forma nareszcie uzgodniła się z treścią, a właściwie, że interes i przedsiębiorstwo pozyskały odpowiednią firmę.

Kto pilnie patrzy w wielobarwne, ale i w wielopokładowe życie Francji, tego nie zwioda prowincjonalne, dorywcze sukcesy radykalnej lewicy. W wyniku większości obywateli francuskich wypowie się nie za nieprzejednanym programem towarzysza Bluma, ale za blokiem centralnym panów Caillaux i Loucheura. Rządy tego bloku, wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, staną się na czas dłuższy rządami republiki francuskiej.

W. R.

Polska zdobyła pierwsze miejsce

na wystawie sztuki dekoracyjnej w Paryżu

Jury przyznaje Polsce największą ilość nagród

Z Paryża donoszą, że w wyniku kilkutygodniowych prac jury międzynarodowej wystawy sztuk dekoracyjnych przyznano Polsce największą ilość nagród.

W ten sposób Polska zajmuje pierwsze miejsce, bijąc 26 współzawodniczących państw. Drugą z kolei jest Czechosłowacja, trzecią Danja, czwartą Holandja, piątą Jugosławia, szóstą Anglja.

Możliwe, że co do kolejności dalszych miejsc nastąpią jeszcze drobne zmiany: zwycięstwo nasze jest już jednak niewątpliwe.

W skład jury, obejmującego wszystkie działy wystawy i składającego się ze specjalistów, reprezentujących architekturę, architekturę wnętrza, malarzy, rzeźbiarzy, ceramików, grafików etc. — wchodzi około 250 sędziów. Są to, oczywiście, ludzie najróżniejszych narodowości. Tem większą dumą powinien nas przejmować chlubny werdykt, okrywający sławą imię Polski.

Doniosłość tego radosnego faktu jest — z punktu widzenia propagandy — wprost nieobliczalna. Nieobliczalne są również konsekwencje natury kulturalnej i arty-

stycznej, wynikające z naszego zwycięstwa.

O rzeźbę Kuny „Rytm”, toczy się w tej chwili zacięty targ. Rothschild zofiarował za nią 100.000 franków. Zapewne nabędzie dzieło znakomitego naszego rzeźbiarza.

Clou wystawy, śliczna kapliczka Jana Szczepkowskiego, która zachwycała wszystkich cudzoziemców, przejdzie, jak należy przypuszczać, w posiadanie Kensington Museum w Londynie.

Rokowania bliskie są sfinalizowania. Panneaux Zofji Stryjeńskiej, pełne rozmachu i swoistej teźnyzny budzą podziw i uznanie. Nawet u konkurentów. To samo o wnętrzach Jastrzębowskiego i Stryjeńskiego, meblach Kotarbińskiego, grafice Skoczylasa, kilimach Tarkosa (Zakopane) i Józefa Czajkowskiego.

Oficjalne wyniki prac komisji i jury będą ogłoszone niebawem. W tej chwili zarówno pawilon polski na wystawie, jak i dzieła polski na Esplanade des Invalides — przyciąga tłumy ciekawych, którzy już dowiedzieli się o sukcesach polskich artystów i polskiej sztuki.

Jak w Kryminalnym romansie

Trupia głowa, której przysłania z Rumunii zażądał sąd w Przemyślu, zginęła w drodze w tajemniczy sposób

Na wiosnę tego roku donosiliśmy o aresztowaniu w Przemyślu małżeństwa Orzechowskich, z zawodu rakaarzy, którzy w Czerniowcach zamordowali niejakiego Tanasiewicza, również rakaarza.

Dla wyjaśnienia dokładnego przebiegu morderstwa sąd przemyski zażądał od rumuńskich władz sądowych ekshumacji zwłok zamordowanego Tanasiewicza oraz przesłania głowy trupa do Przemyśla, jako t. zw. „lica sądowego”.

Władze sądowe rumuńskie zastosowały się do życzenia władz przemyskich i powiadomiły je, że ekshumację w Storożynie przeprowadzono, oddzielono głowę trupa od ciała i zapakowały ją w odpowiednio naczynie, wypełnione formaliną i innymi preparatami przeciwnymi, wysłano do Przemyśla, uwiadamiając równocześnie sąd przemyski o nadaniu ponurej przesyłki. Władze przemyskie przyjeły zawiadomienie władz rumuńskich do wiadomości; oczekiwały nie-

cierpliwie na przybycie przesyłki, chcąc jaknajprędzej doprowadzić rozprawę do końca.

Jakież było jednak zdziwienie sądu przemyskiego, kiedy mając począł tydzień za tygodniem, a

głowa Tanasiewicza nie nadchodziła. Powiadomiono wreszcie o tem władze rumuńskie, które ze swej strony zarządziły reklamacje przesyłki, wszczęto ponadto poszukiwania przy pomocy władz pocztowych polskich — wszystko to jednak na nic się nie przydało, bo głowy Tanasiewicza jak nie było tak i dotąd niema.

Fakt ten wywołał w Przemyślu prawdziwą sensację, nie brak też najróżniejszych domysłów na temat powyższej tajemniczej historii. Istotnie trudno zrozumieć, co się mogło stać z odnośną przesyłką, a to tembardziej, że nie przedstawiała ona żadnej wartości realnej, mogła mieć zaś jedynie znaczenie dla osób interesowanych.

Bankowi dla Handlu i Przemysłu

nie będzie ogłoszona upadłość zbyt niską regulacją

Nasz korespondent warszawski (B) telefonuje:

W związku z wczorajszym wiecem wierzycieli banku dla handlu i przemysłu, dowiadujemy się, iż postanowiono nie ogłaszać upadłości tej instytucji, gdyż istnieje obawa, iż ze względu na wykazaną przewyżkę strony bierniej nad czynną w tymczasowo sporządzonym bilansie, władze banku zaproponowałyby zbyt niską regulację. Jednocześnie zwrócono nam uwagę, że do dnia dzisiejszego współpracownikom zarówno banku dla handlu i przemysłu jak i banku zjednoczonego nie wymówiono posad.

Zon najstarszego posła w sejmie

Nasz korespondent warszawski telefonuje:

Wczoraj zmarł poseł Brownsford (Zw. Lud.-Nar.). Jest to najstarszy poseł w sejmie obecnym. Za czasów okupacji stał na czele organizacji pomocy dla ludności byłej Kongresówki.

Język ukraiński w cerkwiach

Nasz korespondent warszawski telefonuje:

Synod prawosławny w Polsce przygotowuje wydanie ksiąg cerkiewnych w języku ukraińskim i wprowadza nabożeństwa w tym języku.

Tetuan zagrożony

MADRYT, 11 września. Wiadomości prywatne, nadchodzące z Tetuanu, przedstawiają położenie w mieście, jako bardzo poważne. Już tydzień trwają ataki riffenów, którym udało się zająć wzgórza, położone naokoło miasta. Artylerja riffenów ostrzeliwuje centrum miasta. Wojska hiszpańskie bronią się dzielnie, ponosząc jednak wielkie straty. W pierwszych dniach walki zginęło 40 oficerów i 600 żołnierzy. Madrycki pułk królewski poniósł tak ciężkie straty, że został wycofany z placu boju. Postawa ludności w mieście wywołuje wielkie zaniepokojenie. Ludność ta pozostaje pod wpływem wyśtańców Abd-el-Krims. Na wypadek cofnięcia się frontu hiszpańskiego na wschód należy się liczyć z wybuchem powstania w mieście. Powstańcy w terytorjach, zajętych jeszcze przez hiszpanów, utworzyli oddziały ochotnicze.

Walka z francuzami, polakami i żydami

BERLIN, 11 września. — Opinia publiczna jest żywo poruszona wykrzykiem tajnej organizacji niemieckiego Ku-kluklanu. Śledztwo wykazało, że do organizacji tej przyjmowano wyłącznie czystej krwi Niemców, przeważnie członków nacjonalistycznych organizacji wojskowych. Składali oni przysięgę na posłuszeństwo bezwzględne naczelniemu związkowi oraz nieustanną walkę z francuzami, polakami i żydami.

Cziczeryn przyjedzie na kurację do Austrii

WIEDEN, 11 września. (PAT). Według doniesień „Die Stunde”, Cziczeryn, bawiący w Szwajcarii, zamierza w najbliższym czasie przyjechać do Austrii i zamieszkać w jednym z tamtejszych sanatoriów dla poratowania zdrowia.

Mołd krawców argentyńskich złożony następcy tronu angielskiego

NOWY JORK, 11 września. Z Argentyny donoszą, że bawiący tam angielski następca tronu mianowany został honorowym członkiem stowarzyszenia krawców w Buenos Aires.

Mianowanie to jest aktem wdzięczności ze strony krawców argentyńskich, gdyż 7 okazji licznych uroczystości urzędowych w stolicy Argentyny na cześć ks. Walji krawcy miejscowi otrzymali zamówienie na przeszło 20.000 fraków i około 50.000 damskich toalet wieczorowych.

Skandaliczny zamach na reformę rolną Cała lewica opuściła salę obrad Senator Buzek zrzekł się referatu

Połączone komisje senatu w dalszym ciągu obradowały nad projektem ustawy o wykonaniu reformy rolnej. Przewodniczył senator Średniawski w zastępstwie sen. Adelmanna.

Przed przystąpieniem do obrad sen. Woźnicki złożył oświadczenie, w którym wskazał na to, że większość połączonych komisji wprowadza liczne zmiany do projektu ustawy, które rozszarpują ten projekt, wobec czego klub mówcy nie będzie brał udziału w dalszej dyskusji, natomiast członkowie jego będą jedynie głosowali nad poprawkami, walkę zaś o ustawę rezerwują sobie na plenum.

Sen. Pozner w imieniu swego klubu solidaryzuje się z sen. Woźnickim.

Sen. dr. Biały oświadcza, że istotnie komisje wprowadziły szereg poważnych merytorycznych zmian, wobec czego klub mówcy domagać się będzie reasumpcji niektórych uchwał, zwłaszcza zaś zażąda uchylecia uchwały, skreślającej część trzecią artykułu 19, która przewidywała zgłoszenie imiennego wykazu majątków, podlegających parcelacji w roku 1926 — do dnia 10 stycznia 1926 r.

Sen. Krzyżanowski, solidaryzując się z oświadczeniem sen. Białego, wskazał na to, że niektóre poprawki zmieniły projekt ustawy tak radykalnie, że uczyniły z niej karykaturę.

Po tych oświadczeniach uchwalono odbyć poza wczorajszymi popołudniowymi posiedzeniami, dwa posiedzenia w niedzielę, z tem jednakże, że głosowanie nad przedyskutowanymi artykułami odbędzie się w poniedziałek, poczem przystąpiono do dalszej dyskusji nad projektem ustawy.

Przedyskutowano art. 22—26. Artykuł

22 przyjęto z drobnymi poprawkami. Artykuły 23 i 24 przyjęto bez zmian. Art. 25 przyjęto z kilkoma nieznacznie poprawkami.

Natomiast w art. 26, mówiącym o trybie zaspokojenia wierzytelności hipotecznych, ciężących na majątkach wykupionych, przyjęto na wniosek p. Bielawskiego nowe brzmienie tego artykułu, w myśl którego wierzytelności instytucji długoterminowego kredytu w listach zastawnych z reguły zostają przyjęte przez państwo, a w następstwie przelane na nowonabywców parceli, przyczem przejęty dług potrącony zostaje z szacunku nieruchomości. Jeżeli wykupowi przymusowemu podlega część nieruchomości obciążonej, instytucje kredytowe obowiązane będą na żądanie urzędu ziemskiego w ciągu miesiąca od dnia złożenia planu części podlegającej wykupowi, dokonania segregacji pożyczki pomiędzy właścicielem a skarbem państwa, oraz w takim samym terminie od dnia złożenia prawomocnego projektu parcelacji, dokonać segregacji pożyczki pomiędzy nabywcami parceli. Uregulowanie innych wierzytelności hipotecznych załatwi osobna ustawa.

Po przyjęciu tej poprawki referent sen. Buzek oświadczył, że składa referat.

Na wniosek sen. Smulskiego zarządzo no kilkuminutową przerwę, celem dania możności klubom zajęcia stanowiska, poczem po przerwie sen. Bielawski, zabierając głos, oświadczył, że poprawka przez niego zaproponowana i przez większość komisji przyjęta jest tylko treści merytorycznej, bez jakiegokolwiek odcienia politycznego, wobec czego stawia wniosek, aby prosił sen. Buzka o przyjęcie z po-

wrotem referatu, gdyż on jest najlepiej do tego przygotowany. Wniosek ten przyjęto 17 głosami przeciwko 11. Na wypadek zaś, gdyby sen. Buzek trwał przy swem postanowieniu, sen. Bielawski zgłosił wniosek, aby obowiązek mianowania referenta był zdany na marszałka senatu, i ten wniosek został przyjęty 20 głosami przeciwko 11.

Otwierając popołudniowe posiedzenie połączonych komisji senatu, przewodniczący sen. Adelmann zakomunikował, że sen. Buzek nie coinał swego zrzeczenia się referatu i wobec tego, w myśl przedpołudniowej uchwały komisji, marszałek senatu zamianował referenta sen. Bielawskiego.

W powyższej sprawie zabrał głos sen. Woźnicki, przyczem, powołując się na artykuły 62 i 66 regulaminu obrad senatu, sprzeciwił się mianowaniu referenta, dodając, że do wyłącznej kompetencji komisji należy wybór osoby referenta. Sen. Bielawski wniósł wobec tego o dokonanie wyboru referenta.

W rezultacie 17-ma głosami przeciwko 7-miu referentem wybrany został senator Bielawski, który natychmiast objął referat, poczem komisja, po opuszczeniu sali obrad przez lewicę, przystąpiła bez przeszkód do dalszej dyskusji nad projektem ustawy.

Nasz korespondent warszawski telefonuje:

Premer p. Władysław Grabski konferował wczoraj z kierownikiem ministerstwa reform rolnych nad położeniem wytworzonym przez zmiany w projekcie reformy rolnej.

Losy protokołu genewskiego i rozbrojenia Oficjalne zaproszenie Niemiec na naradę ministrów

GENEWA, 12 września. (Pat.) — Na dzisiejszym przedpołudniowym posiedzeniu zgromadzenia ligi narodów odczytano projekt rezolucji, przedstawionej przez delegację szwajcarską. Rezolucja ta głosi: „Państwa — członkowie ligi narodów, które przyjęły już obowiązkowy arbitraż trybunału haskiego, odnawiają swoje zobowiązania na dalszy okres”. Następnie delegat belgijski Hymens w przemówieniu swem podkreślił wierność Belgji dla zasad protokołu genewskiego i wyraził pogląd, że arbitraż powinien opierać się na sankcjach pozytywnych. Narody będą mogły się rozbroić dopiero wtedy, gdy poczują, że są chronione. Nie mniej jednak Belgja gotowa

jest współpracować nad przygotowaniem konferencji rozbrojeniowej.

Z kolei Quinones de Leon odczytał projekt rezolucji, mającej zamknąć dyskusję nad protokołem genewskim.

ZAPROSZENIE DO NIEMIEC.

GENEWA, 12 września. (Pat.) — Nota Brianda zapraszająca Niemcy do wzięcia udziału w konferencji ministrów spraw zagranicznych, przesłana została ambasadorowi francuskiemu w Berlinie, który wręczy ją rządowi Rzeszy w poniedziałek lub we wtorek.

PRYWATNEGO SPOTKANIA NIE BĘDZIE.

BERLIN, 12 września. (Pat.) — Odnosnie do pisma, jakoby przed konferencją ministrów spraw zagranicznych odbyć się miała prywatna konferencja Brianda i Stresemanna, donoszą ze źródła miarodajnego, że między francuskim i niemieckim ministrem spraw zagranicznych nie został nawiązany żaden kontakt w sprawie ich prywatnego spotkania.

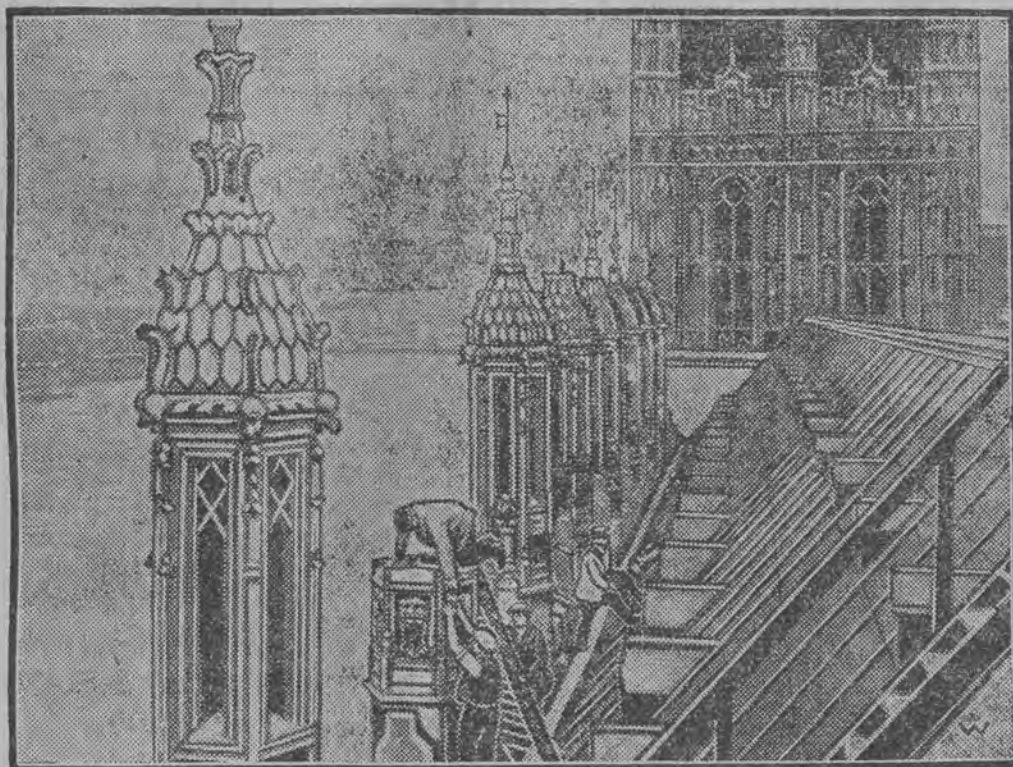
MIN. SKRZYŃSKI W OBRONIE PROTOKUŁU GENEWSKIEGO.

PARYŻ, 12 września. (Pat.) — Dziennik zamieszcza obszerny wyciąg z przemówienia, wygłoszonego przez ministra Skrzyńskiego w Genewie, podkreślając, iż minister bronił energicznie protokołu i dał dokładne i mocne expose polityki polskiej. „Le Matin” pisze, że wobec wzrastającego zainteresowania sprawą bezpieczeństwa, sytuacja Polski staje się podstawą, lub przeciwnie, przeszkodą wszelkiego systemu bezpieczeństwa, to też wszyscy zdają sobie doskonale sprawę z doniosłej roli, jaką odegra bezpieczeństwo Polski w najbliższych rokowaniach.

HISPANJA O AKCJI ROZBROJENIOWEJ.

GENEWA, 12 września. (Pat.) — Hava dowiaduje się, że delegacja hiszpańska złoży w dniu dzisiejszym w biurze zgromadzenia ligi narodów, przyjmującą do wiadomości pakt, iż protokół genewski z 1924 roku uzyskał dostatecznej ilości podpisów do zwołania konferencji w sprawie rozbrojenia. Rezolucja podkreśli, że układy dzielnicowe mogą w mniej lub więcej odległej przyszłości stać się częścią składową powszechnego paktu bezpieczeństwa, podobnego do tego, który przyjęto w 1924 roku. Wreszcie rezolucja zwraca się do ligi narodów z prośbą, ażeby zgromadzenie ligi w roku 1926 sprawdziło stopień bezpieczeństwa, jaki zapanował w świecie w następstwie zawarcia paktów dzielnicowych, o ile zaś zgromadzenie uzna, że pakt przedstawia dostateczną gwarancję bezpieczeństwa, to wtedy rada winna zająć się przygotowaniami do zwołania konferencji rozbrojeniowej.

Restauracja parlamentu angielskiego

Tynk ze starych murów zaczął spadać na głowy posłom. Pouturbowani domagali się odnowienia gmachu. Wykonanie wszystkich prac, których fragment uchwycił zreżymie fotograf, kosztować będzie tylko... pół miliona f. szt.

Lwowska afera dolarowa

Bank gospodarstwa krajowego traci pół miliona dolarów. 2 członków dyrekcji zawieszonych w urzędowaniu, dochodzenie w toku

Nasz warszawski korespondent donosi: Rada nadzorcza Banku Gospodarstwa Krajowego na posiedzeniu w dniu 9 b. m. rozpatrzyła i przyjęła do wiadomości relację o stanie t. zw. afery dolarowej lwowskiej. Ze sprawozdania tego okazuje się, że oddział lwowski B. G. K. wbrew instrukcjom kupował listowne przekazy na Nowy Jork, że z powodu braku pokryć tych przekazów zaangażował się na sumę około 1 miliona dolarów. Na pokrycie tej sumy służyć będą aktywa banku W. Z. a przede wszystkim pretensje tego banku do fa-

bryki skór „Mazaga“ we Lwowie oraz do 2 banków lwowskich, od których B. W. Z. kupował przekazy bez pokrycia, odsprzedawał później lwowskiemu oddziałowi B. Gospodarstwa Krajowego.

Ocena realnej wartości tych pretensji wykazuje, że B. G. K. może mógł odzyskać w najgorszym razie przeszło pół strat.

Rada nadzorcza B. G. K. uchwaliła przedstawić ministrowi skarbu wniosek o wytoczenie śledztwa dyscyplinarnego przeciwko 2 członkom dyrekcji oddziału lwowskiego i o zawieszenie ich w urzęd-

waniu, oraz prosić, aby śledztwem objęte zostały centralne władze banku dla wyjaśnienia, czy i one winy nie ponoszą.

W dniu wczorajszym minister skarbu wniosek rady nadzorczej B. G. K. zatwierdził w stosunku do wytoczenia śledztwa dyscyplinarnego członkom dyrekcji oddziału lwowskiego, a kierownikowi oddziału lwowskiego powierzył p. Feliksowi Merunowiczowi. Wniosek rady nadzorczej co do rozciągnięcia dochodzenia na władze centralne banku, został przez ministra uznany za nieaktualny.

Targi gdańskie

Zarząd targów gdańskich komunikuje nam, iż z powodu zamknięcia granic dla importu do Polski. IV gdańskie targi międzynarodowe, które odbędą się od dnia 24 do 27 września b. r. mieć będą charakter wybitnie eksportowy. Wiele firm polskich już nadesłało zgłoszenia na targi. Zgłoszeń dalszych oczekuje zarząd, mając do dyspozycji dość miejsca.

Firmy polskie znajdują pomieszczenie w nowoczesnych gmachach targowych. artykuły techniczne umieszczone będą w nowej hali targowej, specjalnie poświęconej technice, która wielkością swą, wynoszącą 3 300 m. kw. robi imponujące wrażenie.

Dyrektor targów, pan Franke, przyjęty został w ostatnich dniach na audjencji przez pana ministra przemysłu i handlu. Klarnera, i zastępcę jego, wice-ministra Domazala. Obaj wymienieni ministrowie stwierdzili zainteresowanie, jakie budzą w Polsce targi gdańskie, i wyrazili życzenie, aby kontakt i współpraca miarodajnych czynników handlowych i przemysłowych polskich z zarządem targów dała jaknajlepsze wyniki.

Firmy zgłaszające się na targi gdańskie, doznają tych samych ulg, co wystawcy na targach poznańskich i lwowskich, a mianowicie wolny od opłat frachtowych przewóz eksponatów w drodze powrotnej i zniżkę kolejową 66 i dwie trzecie proc. na biletach osobowych na powrót z targów.

Zgłoszenia należy dokonać niezwłocznie. Eksponaty targowe mogą być sprzedane w Gdańsku detalicznie, ale dopiero po zamknięciu targów, ponieważ sprzedaż detaliczna podczas trwania targów jest niedozwolona.

Trudności finansowe w Niemczech

Kryzys gospodarczy w Niemczech przybiera coraz bardziej gwałtowne formy. Głównym jego powodem jest zupełny brak kredytu, na którym był oparty cały przemysł. W obawie przed katastrofą walutową rząd musiał zaprzestać dotychczasowej polityki, przy pomocy której potrafił utrzymać rozwój gospodarczy, i ograniczywszy nagle kredyty, spowodował krach ogólny. W bieżącym roku skutkiem tego ogłosiło niewypłacalność przeszło 5,000 firm, a w r. 1923 tylko 22 firmy. Wśród upadłości w bieżącym roku znajdują się największe domy niemieckie, uważane dotychczas za zupełnie solidne.

O trudnościach finansowych Niemiec świadczą też minimalne obroty na tego-rocznych targach lipskich, gdzie zupełnie wstrzymano się od zakupów.

Obecne położenie finansowe Niemiec jest nader pouczające i stwierdza jeszcze raz niebezpieczeństwo zbyt hojnych kredytów, które albo doprowadzają do inflacji, albo, przy ich nagłym, koniecznym ograniczeniu wywołują ogólny kryzys gospodarczy.

Świat się nie wyludnia

Pomimo czteroletniej wojny i kilkusetmilionowych strat w ludziach ludność globu ziemskiego nie zmalała ilościowo. Przeciwnie, statystyki międzynarodowe stwierdzają wzrost ogólny liczby mieszkańców globu.

W r. 1910 wszystkie pięć części świata zamieszkałe były przez 1,737,000,000 ludzi pięci obojga.

W dziesięć lat później, w r. 1920 liczba ta zwiększyła się o 84 miliony. Z uwzględnieniem tego przyrostu ludność liczyła w r. 1920 1 miliard 820 milionów głów.

Zagranica już zareagowała

na zakaz przywozu towarów do Polski

U rządu interwenjowali włosi, rumuni i czesi

Nasz korespondent warszawski (B) telefontuje:

W związku z zapowiedzią p. premiera o wprowadzeniu daleko idącego zakazu przywozu artykułów zagranicznych, szereg państw objawia już niezadowolenie.

Zwracali się już do rządu delegacje handlowe włoska i rumuńska, a w dniu wczorajszym dyrektorowi departamentu politycznego M. S. Z., p. Baderowi, złożyła

wizytę delegacja przemysłu czeskiego, która w tonie stanowczym zwróciła uwagę, iż zakaz przywozu produktów czeskich wywołać może bardzo smutne następstwa w stosunku pomiędzy oboma krajami. Ze strony włoskiego ministerstwa oburzenie z powodu uznania między innymi cytryn za artykuł luksusowy i obłożenia ich przywozu 100 proc. cłem.

Egzaminy konkursowe na politechnice warszawskiej

Rozpoczęły się wczoraj egzaminy konkursowe dla nowowstępujących do politechniki warszawskiej, które trwać będą do końca tygodnia. Podkreślić należy różnicę między ilością miejsc na politechnice na rok I-y, a ilością zakwalifikowanych do egzaminów kandydatów, których na jeden tylko wydział elektryczny przypada 318, na wydział mechaniczny — 180, a na

pozostałe wydziały jeszcze 512 osób.

Wprowadzone na wszystkich wydziałach politechniki warszawskiej, nawet na tych, gdzie ilość miejsc pokrywa się ilością kandydatów, egzaminy konkursowe stanowią nowy dowód bezużyteczności egzaminów maturalnych, które w roku bieżącym tyle ofiar pociągnęły za sobą.

Awjacja przyszłości

(300 kil. na godzinę -- Autoaeroplany)

Znakomity konstruktor aeroplanów p. L. Brequet, prezes francuskiej izby przemysłu awjacyjnego, szkicuje w „Journé Industrielle“ ciekawy i interesujący obraz awjacji jako środka komunikacji za lat 25.

L. Brequet jest zdania, iż w przyszłości niedalekiej koszty transportu drogą powietrzną będą niższe od wszystkich innych.

„Sądzę, mówi p. B., iż za lat 25 transatlantyckie aeroplany przyczynią się do stworzenia stałej komunikacji powietrznej między Europą a Ameryką i pozostałymi kontynentami.

Aeroplany przyszłości będą to prawdziwe statki powietrzne, poruszające się z normalną szybkością 300 km. na godzinę;

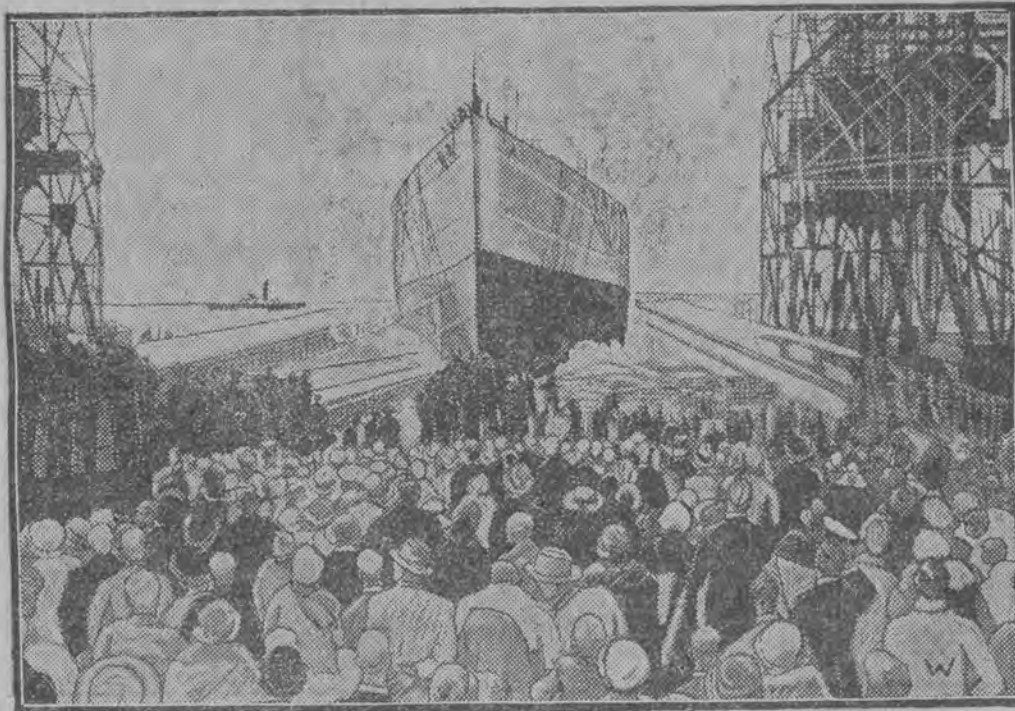
nie wątpię, iż cały ruch pasażerski w przyszłości będzie się odbywał przy zastosowaniu tych olbrzymów powietrznych wagi powyżej 100 tonn.

Obecnie automobile, których motory doskonała się z każdym dniem, przekształcają się przed upływem 25 lat w autoaeroplany, zdolne do lotu w powietrzu i do posuwania się po ziemi.

Przewiduję możliwość zaopatrzenia aut w ruchome skrzydła i perspektywę przekształcenia dowoli auto w aeroplan i odwrotnie“.

Zdaniem p. Brequet transformacja auta pozwoli na rozwiązanie obecnego problemu ruchu kołowego w wielkich miastach.

Nowy „nabytek“ floty angielskiej

Olbrzymi pancernik długości 700 stóp opuszczony został na wodę. „Nelson“ zastąpi kilka starszych jednostek bojowych, które w myśl konwencji waszyngtońskiej, zostaną wycofane. Koszt budowy olbrzyma wyniósł 3 milionów funtów

Z całego świata

REKORD SZYBKOŚCI W PAPIERNI.

(w) Niemieckie pismo techniczne „Drzewo i przemysł drzewny“ podaje następujące szczegóły produkcji papieru w jednej z papierni w okolicach Harcu.

O godzinie 7.35 rano trzy sosny zostały zrąbane w lesie, odarte z kory i przewiezione do fabryki.

O godzinie 9.39 rano pierwszy arkusz papieru wychodzi już z pod walca maszyn.

O godzinie 11 auto ciężarowe odwozi gotowe role papieru do drukarni położonej o 5 kilometrów od papierni.

O godzinie 3.25 gazeta jest już w sprzedaży.

Ośm godzin wystarczy, by przerobić sosnę na gazetę.

NAJSTARSZE DRZEWO ŚWIATA.

(w) Po przekroju drzewa, po ilości i grubości słoików można z pewnym prawdopodobieństwem określić wiek drzewa.

Dwa tysiące lat istnienia przypisują drzewu oliwnemu w Meskoutine (Tunis); na dwa tysiące pięćset lat szacują wiek tak zwanego drzewa Hipokratesa na wyspie Kos i na tyleż wiek platanu Platona (Ate-ny), który mierzy 7 metrów w obwodzie.

Ale szacowni ci starcy nie dorównują ani wiekiem, ani powagą zrąbanemu olbrzymowi w Kings Rived (Kanada). Fachowcy oceniają wiek tego metuzalema lasów na 4000 lat

JAK DŁUGO PRACUJE SIĘ NAD POWIEŚCIĄ?

(w) Flaubert włożył dziesięć lat pracy w napisanie swej „Pani Bovary“.

Paul Adam potrzebował 6 lat na wykończenie swej ostatniej powieści. Pisarz ten, dość płodny zresztą, nie potrafił wyprodukować dziennie więcej nad dwie strony, co go kosztowało 10 godzin pracy.

Victor Hugo po napisaniu 30 wierszy odkładał pióro, uważając, iż spędził dzień dość produktywnie.

Ale są też i autorzy piszący niesłychanie szybko. Do takich należał Jack London, E. Sue, Manzini.

JAK ZROBIĆ Z NOWEJ WALIZKI STARĄ.

(w) W eleganckich magazynach przyborów podróżnych przy ulicy de la Paix w Paryżu i Piccadilly w Londynie pracują intensywnie nad nadaniem nowitkim, błyszczącym walizom patyny sfatygowanych pudeł globetrofferowskich.

Zrezygnuj z młotki i dłutka „ozdabia“ walizy rysami, zdrapaniami, wkleśnięciami; mają to być ślady długich podróży i wędrowek. Inny specjalista z pedzłem w ręku pracuje nad „umiejętnym nadaniem“ walizy. Przykleja tu i tam różnokolorowe etykiety hotelowe; następnie kreśli kredą jakieś zawile hieroglify, znaki celne.

Cała ta procedura odbywa się wyłącznie pro bono noworoczów, którzy nie mieli jeszcze czasu poznać Europy, a jednak pragną uchodzić za ludzi bywających i obeznanych ze światem.

Operacja „chrztu“ walizki podnosi oczywiście cenę tego sprzętu.

Nowości wydawnicze

SPORT W OBRAZACH.

Albumiki sportowe:

Biegi średnie. Styl, tempo i taktyka. 15 obrazów z tekstem F. F. Köpkego, w tłumaczeniu kpt. Jungrowa.

Kultura ciała kobiecego. 4 albumiki D. Menzler: I. Wzmocnienie mięśni grzbietu. Skłony tułowia napięte. 8 obrazów.

II. Wzmocnienie mięśni brzusznych. Skłony tułowia łukowe. 12 obrazów.

III. Gimnastyka klatki piersiowej. Skłony w tył. 12 obrazów.

IV. Wzmocnienie bocznych mięśni tułowia. Skłony boczne. 10 obrazów.

Rzuty dyskiem i oszczepem, pchnięcie kulą. 23 obrazy poszczególnych faz ruchu z tekstem wyjaśniającym technikę rzutów i pchnięć. Zestawił S. Waitzer, tłum. por. J. Jungrowa.

Rzuty kulą, jako zaprawa dla lekko-atlety. 12 obrazów z tekstem objaśn. H. F. Borcherta, w tłum. kpt. J. Jungrowa.

Szermierka. Popularny podręcznik techniczno-taktyczny do nauki szermierki na pałasze, florety i szpady. 39 obrazów z tekstem H. Murero, w tłum. kpt. J. Jungrowa.

Świetne w pomysłach i wykonaniu albumiki sportowe M. Arcta, wydane zostały w chwili coraz większego zainteresowania się sportem w Polsce, w chwili zrozumienia, szczególnie przez młodzież, konieczności uprawiania ćwiczeń fizycznych dla wzmocnienia ciała i pozyskania zdrowia. Zadaniem albumów sportowych jest szerzenie zdrowej kultury ciała wśród młodzieży i dorosłych, dla pań zaś specjalnie przeznaczone są 4 albumiki p. t. „Kultura ciała kobiecego“, zawierające ćwiczenia w domu i na świeżym powietrzu.

Bilans sportu polskiego

Kroczyliśmy po drodze postępu — Praca i systematyczny trening winny być naszą dewizą

Pierwszy występ na olimpiadzie paryskiej nie przyniósł nam żadnego sukcesu, młodzieńki bowiem sport polski potknął się już w pierwszych spotkaniach o pierwszorzędną konkurencję i, napozór, z niczem wrócił do kraju.

Wiele jednak nauczyliśmy się na olimpiadzie: dostrzegliśmy, że dzięki solidnemu treningowi wiele osiągnąć można, a przy odrobinie przyrodzonych zdolności (jakich nam niewątpliwie nie brak) i pracy — z łatwością się wydstać można z szarogo końca przy najgroźniejszej nawet konkurencji.

Pełni otuchy i nadziei przestąpiłmy próg bieżącego sezonu, mając przed sobą szeroko zakreślony plan pracy.

Kryzys gospodarczy kraju, a co zatem idzie — brak frekwencji i funduszy, z konieczności, ograniczyć musiał nasze zamierzenia.

A jednak pracowaliśmy systematycznie i wytrwale we wszystkich gałęziach sportu.

Jeżeli w roku ubiegłym, poza jednostronnym footballiem, nic na gruncie międzynarodowym zaprodukować nie mogliśmy, o tyle w sezonie bieżącym już poszczycić się możemy pięknymi wynikami we wszystkich dziedzinach sportu, mając za sobą szereg nieprzeciętnych zwycięstw.

Już w pierwszych latach istnienia football polski pokazywał niejednemu poważnemu konkurentowi ostre pazurki swoje; sukcesy te jednak miały raczej charakter dorywczy, zależny od nastroju naszych zespołów.

Nie reprezentowaliśmy zatem stałej klasy; zwycięstwa osiągalni raczej ambicją, ofiarną grą i temperamentem — walorami, które często zawodzą, zależnie od nastroju drużyny.

O klasie polskiego footballu trudno było wreszcie coś określonego powiedzieć z tego jeszcze względu, że grały jako tako naprawdę tylko zespoły małopolskie, przewyższając poziomem inne drużyny polskie o całe niebo.

Rok bieżący zniwelował klasę wszystkich ośrodków sportowych Polski i sukcesy nasze na gruncie międzynarodowym nie są już zależne od dyspozycji poszczególnych zespołów małopolskich.

Dzisiaj już utworzyć możemy kilka równorzędnych garniturów reprezentacyjnych, które godnie bronić potrafią barw państwowych; dzisiaj już wszystkie mistrzowskie zespoły okręgowe stoją na poziomie dobrej przeciętnej klasy zagranicznej (nie ustępując w poziomie gry drużynom małopolskim; dzisiaj wreszcie każdy mistrzowski okręgowy zespół gra u nas określonym systemem, a niejedną drużyną i stylem).

Śluszności powyższych wywodów dowodzą wyniki, jakie zespoły nasze w roku bieżącym osiągnęły z drużynami zagranicznymi.

Dzisiaj jest już rzeczą wykluczoną, by powiedzmy, drużyna Ł. K. S. przegrała do „Hakoahu” wiedeńskiego 12:2, a kilka dni potem rozegrać miała remisowo mecz z „Makkabi” berneńską (było to w roku ubiegłym, kiedy „Makkabi” dorównywała poziomem gry dzisiejszemu mistrzowi Wiednia); dzisiaj już z dokładnością niemal przewidzieć możemy wynik krajowego zespołu z drużyną zagraniczną, prezentujemy bowiem pewną, określoną klasę i rozporządzamy okazałą dozą umiejętności gry footballowej.

Okresem pierwszych, poważniejszych tryumfów naszego footballu jest bezprzeczenie rok bieżący.

Choć przegrana do amatorskiego zespołu Czechów jest niezabliżoną dotąd raną, jeżeli o ambicję naszą chodzi — to jednak zwycięstwa, jakie niejednokrotnie osiągalni byliśmy z pierwszorzędnymi drużynami zagranicznymi; w spotkaniach międzynarodowych i międzypaństwowych — porażkę praską w obliczu F. I. F. Y. zupełnie przeważają, świadcząc dobitnie o różnicy, jaka istnieje w poziomie gry naszych reprezentacji z roku ubiegłego i bieżącego.

Ostatnie wyniki, jakie osiągnęliśmy w Finlandji i Estonji jasno dowodzą słuszności powyższych wywodów.

Na kolanie sklejona jedenastka nasza, zmęczona długotrwałą jazdą koleją i morzem (szczególnie przejażdżka morską dała się we znaki naszym „ziemskim” wybrańcom) — bez nastroju i wyczerpana wyładowała wprost na boisku. Mimo wszystko uzyskiwała ona w trzech spotkaniach dwa remisowe wyniki (dzięki sędziemu, który był aż nadto stronniczy dla gospodarzy) i jedno zwycięstwo mając na wszystkich meczach

zdecydowaną przewagę nad przeciwnikami.

Jest niewątpliwie, że w roku ubiegłym w warunkach takich ponieśliśmy sromotną porażkę, nie było bowiem nastroju; wyniki, jakie osiągnęliśmy w Finlandji i Estonji zawdzięczamy jedynie naszej umiejętności footballowej, którą bezprzeczenie górowaliśmy nad gospodarzami.

Niwelacja zatem klasy polskiej, określony system, jakim dzisiaj grają lepsze zespoły nasze — owoce pracy tegorocznej — oto rzeczywiste sukcesy, jakimi się poszczycić możemy.

Przechodząc do lekkiej atletyki, stwierdzić należy, że o istnieniu tej gałęzi sportu znać daliśmy całemu światu sportowemu dopiero w sezonie bieżącym.

Lekkoatletyka w zasadzie nie istniała dotąd, dorywczo ją bowiem uprawiano gdzieś tam, a na występach międzynarodowych nie byliśmy nigdy widoczni.

Po olimpiadzie paryskiej dopiero wzięliśmy się na serio do pracy. Sprowadzono trenerów pierwszorzędnych. Pionierską pracę w tym kierunku przedsięwziął A. Z. S. warszawski, tworząc kadry wartościowych lekkoatletów.

Szereg pięknych sukcesów na gruncie międzynarodowym rozpoczyna p. Konopacka w Brukseli.

Gruener i Szydłowski (wszyscy z A. Z. S. stołecznego) osiągają dalsze piękne zwycięstwa w Paryżu i Londynie przy pierwszorzędnej konkurencji, rozstawiając poraz pierwszy imię polskiej lekkiej atletyki.

Niewątpliwie występy powyższych lekkoatletów były kolosalnym sukcesem. — Było to jednak zwycięstwo raczej moralnej treści, w zasadzie bowiem lekkoatletyka nasza jest bardzo uboga, siła bowiem żywotności poszczególnych gałęzi sportu nie wyraża się w nieprzeciętnych trzech, pięciu lub dziewięciu indywidualnościach; lekkoatletyka nasza stać będzie na wyżynach dopiero wtedy, gdy gałąź ta sportu będzie popularna i gdy uprawiać ją będziemy masowo.

Nie o wyniki poszczególne zatem chodzi — dążyć winniśmy do masowego uprawiania lekkiej atletyki, a owocem tego niewątpliwie będą piękne rezultaty licznych zawodników.

W każdym razie podkreślić należy fakt, że lekkoatletyka polska w sezonie bieżącym osiągnęła bardzo poważny sukces, dając dowód całemu światu, że istnieje, że kwestją czasu jedynie jest zajęcie przez nią

przodującego stanowiska w konkurencji światowej.

Nadspodziewanie piękne wyniki osiągnęło młode wioślarstwo polskie.

Blado wypadły dotąd nasze występy w konkurencjach zagranicznych. Nie istnieliśmy w zasadzie dotąd pod tym względem.

Niezumordowany i wszechstronny A. Z. S. warszawski i w tym kierunku podjął energiczną pracę i już kilka tygodni temu osiągnęliśmy doskonałe rezultaty nad Węłtawą, zdobywając przy pierwszorzędnej konkurencji kilka drugich miejsc w przedbiegach przed mistrzem — Szwajcarią.

O pływactwie polskiem trudno coś określonego powiedzieć, dotąd bowiem jest ono w stanie pieluszkowym.

Pewnie toruje sobie drogę tennis polski. Choć w walce o mistrzostwo świata odpadliśmy zdecydowanie w pierwszym spotkaniu (bezwzględny los dał nam za przeciwnika angiłków — jednych z najpoważniejszych kandydatów na mistrzów świata), stwierdzić musimy, że szeregi tenisistów polskich z dnia na dzień są liczniejsze, a klasa nasza znakomicie się poprawia.

Pp. Stolarow, Czetwertyński, Richterówna, J. Loth, Steinert, Dubieńska i t. d. reprezentują już dziś wcale nieprzeciętną klasę (ostatnie spotkanie Gottlieb-Stolarow) i tenisowi polskiemu wróżą jaknajlepszą przyszłość.

Kolarstwo polskie dawało się już niejednokrotnie we znaki amatorskiej klasie zagranicznej.

Zawody o mistrzostwo świata nie dały nam napozór również żadnego sukcesu.

Szczegóło, jakie ostatnio napływają, dowodzą niezbicie, że w przedbiegach kolarze nasi odegrali niejednokrotnie poważną rolę, dzięki wadliwej jednak organizacji zawodów i niezbyt przychylnie dla nas usposobionych sędziów, wróciliśmy bez sukcesu.

Lazarski, Szymczyk, „Stef”, Lange i cały szereg innych kolarzy w zupełności dorównują dobrej klasie zagranicznej; w dziedzinie tej bezprzeczenie nie tkwimy na szarym końcu, czego dowodem jest ostatnie spotkanie w Łodzi z klasą duńską i czeską, która wszystkie pierwsze miejsca ustąpić musiała kolarzom naszym.

Posunęliśmy się zatem we wszystkich dziedzinach naprzód dzięki systematycznej i wytrwałej pracy w roku bieżącym; dule jednak wysiłku trzeba będzie złożyć, by nas inni nazwać mogli przodującym w sporcie społeczeństwem.

Dent.

Dział urzędowy Ł. Z. O. P. N. Komunikat Wydziału gier i dyscypliny № 40

1) Na prośbę magistratu m. Zgierz zezwala się na rozegranie zawodów towarzyskich między drużynami Makkabi Zgierz — Zgierskie stow. gimnastyczne w dniu 13 bm. Dochód z zawodów przeznaczono na L. O. P. P.

2) Udziela się napomnienia S. S. Union za to, że wyjeżdżając do Bydgoszczy w celu rozegrania zawodów towarzyskich z tamtejszą Poionią w dniu 6 września r. b. nie zawiadomił o tem wydz. gier i dyscypliny.

3) Unieważnia się zawiadomienie o zwolnieniu gracza M. Michalskiego, nadesłane przez S. S. Union, jako niepodpisane przez kierownika sekcji piłki nożnej i sekretarza i jednocześnie zwraca się uwagę S. S. Union, by na przyszłość fakty podobne nie miały miejsca. Jednocześnie wzywa się o ponowne nadesłanie powyższego zawiadomienia.

4) Za wystąpienie w barwach Ł. K. S-u trenera tegoż klubu, p. Czeislera pod nazwiskiem Wolskiego, o miało miejsce na zawodach towarzyskich między drużynami Ł. K. S. II — Sokół Zgierz w dniu 29 czerwca r. m. w Zgierzu i podanie przez niego fałszywego składu drużyny ukarano klub Ł. K. S. grzywną zł. 156, stosując ze względu na przyznanie się do winy p. Czeislera minimum przewidzianej kary.

5) Uznano za słuszną pretensję zgierskiego t-wa gimn. do T. S. Proсна w Kaliszu za niestawienie się tej ostatniej na zawody o puchar Ł. Z. O. P. N. dla kl. B. do Zgierza w dniu 28 czerwca r. b. przyznając zgierskiemu t-wu gimn. kwotę zł. 60 gr. 40 tytułem kosztów reklamy, opłaty za boisko, taksy sędziowskiej i odszkodowania. Powyższe winno być uregulowane przez T. S. Proсна do dnia 30 września r. b. pod rygorem zawieszenia z dniem 1 października r. b. O wpłaceniu zgierskie t-wu gimn. winno natychmiast zawiadomić wydział gier i dyscypliny.

6) Wzywa się Rudzkie T-wo Sport. Gim. i Sokół Zd. Wola, aby przesyłały w terminie siedmiodniowym skład drużyn, które brały udział na zawodach w dniu 9 sierpnia 1925 roku. Powyższe winno być zatwierdzone przez p. Knothea, prowadzącego zawody.

7) Prośbę H. K. S. Victoria Zgierz w sprawie zniesienia kary w sumie zł. 10, załatwiono odmownie.

8) Wzywa się skarbnika Z. K. S. Samson do lokalu W. G. D. na dzień 15 b. m. godzinie 20 w sprawie nieuregulowania rozliczenia z SS. Pogoń z zawodów z dnia 11 lipca r. b.

9) Wzywa się skarbnika K. S. Pogoń do lokalu W. G. D. na dzień 15 b. m. godz. 20 m. 30 w sprawie nieuregulowania rozliczenia z Z. S. G. S. Hasmonea z rozgrywek z dnia 13 maja 1925, 15 sierpnia 1925 roku.

10) Wzywa się T. G. Sokół Zd. Wola do przesłania W. G. i D. na dzień 18 b. m. zeznań świadków w sprawie gracza Frenkla w Z. S. G. S. Hasmonea, dotyczących brania przez tegoż udziału w zawodach Z. S. G. S. Hasmonea Z. T. G. w Zd. Woli.

Skład reprezentacji Górnego Śląska na zawody z Łodzią

KATOWICE, 11 września. Kapitan związkowy G.Z.O.P.N-u wyznaczył następującą jedenastkę, która bronić będzie barw Górnego Śląska w spotkaniu z reprezentacją Łodzi: Wezer, Ledwoń, Górecki, Mazurek („Pogoń”, Katowice), Scholz (K.S., Mysłowice), Szelięga, Mastula („Naprzód”), Richter, Lubina (K.S. Policyjny, Katowice), Gajler (K.S. Kolejowy), Sobota (K.S. „Ruch”), Goerlitz jr. (I. F. C., Katowice), Machinek („Djana”). Drużyna wyjeżdża do Łodzi w sobotę rano i o godz. 7 wiecz. przyjeżdża na dworzec fabryczny

Kurjer napowietrzny

WIEDEN, 11 września. (PAT). „Abendblatt” donosi z Londynu, że pomiędzy Londynem a kontynentem zostanie zaprowadzony największy kurjer napowietrzny, który będzie posiadał na swoim pokładzie restaurację oraz miejsce dla 50 pasażerów.

Popierajcie L.O.P.P.

Drugi dzień zawodów o mistrzostwo O. K. IV

W drugim dniu zawodów o mistrzostwo O. K. IV osiągnięto następujące wyniki:

Bieg na 800 m. (finał): 1) st. strz. Margasiński (28 p. S.K.) w czasie 2:13,6 sek., 2) strz. Kocziak (31 p. S.K.) — 2:14,2 s., 3) kpr. Kluzniak (25 p.p.) — 2:14,6 s. Poza konkursem jednocześnie Hajek i Starosta 2:10,2 sek.

Bieg na 1,500 m. (finał): 1) st. szer. Łuczak (10 p.p.) — 4:52 s., 2) kan. Jaroszczyk (7 pp.) — 4:52,4 s., 3) kpr. Kapka (10 p.p.) — 15 mtr w tyle. Poza konkursem Starosta 4:43,6 sek.

Rzut dyskiem (finał): ogn. Anek (10 p. K. a. p.) — 29,46 m., 2) sierż. Siekierski (18 p.p.) — 28,50, 3) plut. Rutkowski (74 p. p.) — 27,33 m. Poza konkursem plut. Wasiaak (37 p.p.) rzucił na 32,40 m.

Rzut kulą: 1) sierż. Siekierski (18 p.) 9,46 m., 2) — sierż. Ziolkowski (31 p.p.) 9,25 m., 3) — plut. Jastrzębski (10 p. K. a. p.) — 8,86. Poza konkursem plut. Wasiaak — 10,05.

Bieg na 110 mtr. z płotkami: Pierwszy przedbieg — 1) sierż. Siekierski (18 p.p.) w czasie 20,2 sek., 2) plut. Jastrzębski (10 p. K. a. p.). Drugi przedbieg — 1) sierż.

Adamczyk (25 p.p.) 20,4 sek., 2) kpr. Zenger (7 pap). Poza konkursem Maciaszczyk w 20 sek., Bober o metr w tyle.

Półfinały biegu na 100 mtr. I półfinał: 1) sierż. Siekierski (18 p.p.) w 12 sek., 2) ppor. Badecki (p.K.a.p.) o metr w tyle, II półf.: 1) szer. Kotras (18 p.p.) w 12,4 s., 2) plut. Karasiak (28 p. S.K.) o 2 metry w tyle. Poza konkursem Sarnecki w 11,6 sek., Maciaszczyk o pierś w tyle.

Rzut oszczepem. Do finału wchodzi 6 zawodników. Najlepsze dotychczas wyniki uzyskali: ogn. Szymański (10 p. K. a. p.) 39,68 m., 2) sierż. Dudek (18 p.p.) 38,40 m., 3) szer. Miland (74 p.p.) 35,15 m. Poza konkursem Hajek 40,12 m., Wasiaak 39,87.

Skok w dal. Przedboje: plut. Foland (37 p.p.) 5,62 m., 2) sierż. Dudek (18 p.p.) 5,59 m., 3) ppor. Badecki (10 p. K. a. p.) 5,35 m. Poza konkursem Wasiaak 6,15 m., Maciaszczyk 6,11 m., Bober 6,08 m.

Skok wzwyż. Przedboje: Sześciu nast. skoczyło 1,45 m. przez co kwalifikują się do finału: Wojtczyk, Kierzkowski, Szor, Foland, Osuchowski, Noga. Poza konkursem: Maciaszczyk, Sarnecki, Bober.

Międzynarodowe zawody kolarskie w Warszawie

WARSZAWA, 11 września. W odbytych tutaj w dniu wczorajszym zawodach kolarskich osiągnięto następujące rezultaty: Finał I-szych Lazarski i Bojczak (mistrz Włoch) jednocześnie — zwycięzcy ostatnie 200 m. w czasie 12,14 — rekordowi polskiemu, 3) Podgórnica. Finał

II-ch — 1) Szymczyk, 2) Abegglen (Szwajcaria). Finał III-cich: 1) Mermillod (Szwajcaria), 2) Garley. Finał IV-y: 1) Turowski, 2) Sibbid (Anglia). Bieg na 5 klm. Abegglen 7:47, 2) Lange. Dwa mecze lotnicze — 1) Finałami: 1) Lazarski, 2) Podgórnica, 3) Mermillod

Przed wznowieniem rokowań polsko-niemieckich Polska wyszła obronną ręką z wojny ekonomicznej

Dnia 15-go września wznowione została, po kilkumiesięcznej przerwie, rokowania handlowe polsko-niemieckie, które, jak wiadomo, w pierwszej fazie pertraktacji nie dały żadnego pozytywnego rezultatu i odroczone do jesieni, ustąpiły w międzyczasie formalnej wojnie gospodarczej.

Przyczyną główną ujemnego wyniku wiosennej konferencji berlińskiej była taktyka delegacji niemieckiej, która starała się przeciągnąć rokowania do połowy czerwca, w tym bowiem terminie kończyło się uprzywilejowanie Polski w eksporcie węgla górnośląskiego, stanowiącym gros jej wywozu do Niemiec. Odtąd, wysokość kontyngentu węgla eksportowanego z Polski do krajów Rzeszy, stawała się całkowicie zależną od zgody Niemiec, które wyzyskiwały w ten sposób atut do szachowania kontrahenta i chciały, wzamian za ustępstwa w tej, dla polskiego handlu za granicznego ważnej pozycji, żądać kompensat dla swojego eksportu i tranzytu do Rosji.

Jak można było przewidzieć, Niemcy 15 czerwca ograniczyli dotkliwie import węgla polskiego. Polska zareagowała niezwłocznie na ten nieprzyjazny krok podwyższeniem stawek celnych, uniemożliwiając w ten sposób towarom niemieckim dostęp na rynek polski. Niemcy odpowiedziały następnie atakiem na złotego, wyzyskując zreszcie trudności finansowe Rzeczypospolitej, wynikiem z czasowego obalenia równowagi bilansu handlowego, wskutek nagłego odpadnięcia ważnej dla eksportu polskiego pozycji wywozu węgla do Rzeszy. Zaczęła się brutalna próba siły, która trwa do dnia dzisiejszego.

Okres przeszło dwumiesięczny wojny gospodarczej między Polską i Niemcami pozwala dostatecznie zorientować się w jej następstwach. Stwierdzić należy przede wszystkim, że są one dla obu państw ujemne. Podczas jednak, gdy początkowo ucierpiała Polska znacznie więcej, niż Niemcy, przy dłuższym trwaniu obecnego stanu, klęska Niemiec będzie jeszcze dotkliwsza. Wpływa na to charakter polsko-niemieckich stosunków handlowych. Polski eksport do Niemiec stanowią, w najważniejszej części surowce, importuje ona natomiast stamtąd głównie fabrykaty i półfabrykaty. Wiadomo zaś, że o wiele trudniej jest obecnie o zbyt dla towarów gotowych, aniżeli dla surowca, ponieważ ciągły rozrost przemysłu, łącznie ze zmniejszoną powszechnie w dobie powojennej konsumpcją, powoduje w podaży przetworów fabrycznych rosnącą wciąż konkurencję, podczas gdy przeciwnie popyt na surowce wskazuje stałą tendencję zwykłą i ulokowanie ich na rynkach zagranicznych jest uzależnione jedynie od należytej organizacji handlu. Najlepszym tego dowo-

dem jest fakt, że Polska potrafiła w 2 miesiącach zapewnić sobie stałych odbiorców na zgórą jedną trzecią część ilości węgla, eksportowanej dawniej do Niemiec.

Korzyścią niezaprzeczną dla Polski, z wojny gospodarczej z Niemcami, jest dokonane pod jej przymusem zerwanie z dotychczasową bierną, krótkowzroczną polityką handlową, obliczoną jedynie na wyzyskanie chwilowych koniunktur i podjęcie starań dla zdobycia nowych solidnych rynków zbytu.

Dla Niemiec dłuższe trwanie wojny gospodarczej oznacza utratę cennego rynku polskiego, który w międzyczasie nauczył się pokrywać swoje potrzeby w innych krajach. Niebezpieczeństwo to rozumieją doskonale niemieckie koła przemysłowe,

wywierające też ustawicznie silny nacisk na rząd, w kierunku wznowienia rokowań.

W takich warunkach spotkają się ponownie w Berlinie delegaci polscy z niemieckimi. Doświadczenie ostatnich miesięcy, które rozwiła starą legendę o całkowitej zależności ekonomicznej Polski od Niemiec i ujawniło wielkie możliwości niezależnienia się gospodarczego Rzeczypospolitej, winno być drogowskazem reprezentantów polskich w dalszych rokowaniach.

Niemcy wygrały już ostatnią kartę. Polska z ataku na złotego wyszła obronną ręką. Niema więc żadnych powodów do zbytich ustępstw. Czas pracuje dla nas, a przeciw Niemcom.

P.

Kto będzie mógł płacić podatki weksłami Tylko firmy solidniejsze i weksłami bardzo pewnymi

Jak już donosiliśmy bawiła w Warszawie specjalna delegacja centralnego stowarzyszenia kupców i przemysłowców województwa łódzkiego celem omówienia sprawy kredytów podatkowych.

Sprawa ta w swoim czasie poruszona również przez centralę związku kupców rozpatrywana jest obecnie przez min. przem. i handlu i w najbliższym czasie wspomniany projekt ujęty zostanie w formie konkretnej.

Naogół jednak projekt ten w pierwszym rzędzie idzie po linii interesów firm solidniejszych, a posiadających znaczniejsze zaległości podatkowe. Łatwo bowiem można pojąć, że przyjmowane będą od podatników tylko weksle bardzo pewne, celem uniknięcia strat, na jakie mogłyby być narażony skarb państwa.

Polityka ministerstwa skarbu idzie o-

statnio w kierunku bezwzględnej utrzymania i umożliwienia przetrwania kryzysu instytucjom solidniejszym, natomiast rząd nie zamierza udzielić pomocy przedsiębiorstwom słabszym.

Pod tym kątem właśnie nastąpiły ostatnio posunięcia w sprawie zwiększenia kredytów dla banków, które przyznane zostały w pierwotnej wysokości, z przed czerwca tylko bankom, posiadającym silną podstawę.

W początkach przyszłego tygodnia odbędzie się w lokalu związku kupców m. Łodzi (Piotrkowska 73) specjalna konferencja poświęcona sprawom podatku obrotowego.

Na konferencji tej dyrektor związku Heimann oraz radca prawny tego związku adw. Szwajcer wygłoszą obszernie referaty, w których zobrazują całokształt sprawy.

Zagraniczny handel niemiecki Import przewyższył eksport w miesiącu lipcu o 434 milionów marek złotych

Zewnętrzny handel Niemiec wykazuje w miesiącu lipcu znaczny wzrost importu przy równoczesnym, choć stosunkowo mniejszym, zwiększeniu się eksportu.

Wwóz w lipcu wyraża się sumą 1180 milionów marek złotych, eksport — sumą 746 milionów. Jak więc widzimy, bilans

handlowy Niemiec wykazuje również jak i nasz ogromną przewyżką importu, bo wynoszącą w miesiącu lipcu 434 miliony marek, przyczem stan ten wykazał zmianę na gorsze, gdyż różnica między wwozem i wywozem w czerwcu wyrażała się sumą 384 milionów. (z)

GIEŁDA PRACY

NAUCZAM

wszelkiego rodzaju roboty ręczne t.j. toledo, filet, mereżki, teneryfa, gobelina, biały i kolorowy haft, lalki i t. d. Przyjmuje również zamówienia. Ceny bardzo przystępne. Piotrkowska 214. III p. 7017-1

NIEMIECKIEGO

udziela rutynowana nauczycielka osobom dorosłym. Pojedynczo i zbiorowo. Oferty pod „Niemka”. 7052-2

MATURYSTA

(odbył już służbę wojskową), poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty proszę złożyć do Adm. „Głosu” pod „Maturysta”. 7055-1

ANGIELSKIEGO,

francuskiego, niemieckiego oraz korespondencji w tychże językach i stenografii w grupach i pojedynczo udziela tania Henryk Kępiński, Karole № 15 m. 7. 7054-1

ARTYSTYCZNA PRACOWNIA

robotek ręcznych przyjmuje do haftu białego, kolorowego i koralikowego (na krosnach, systemem wiedeńskim) po cenach bardzo niskich. Specjalność: suknie i chustki. Przyjmuje również uczenie. Na składzie wielki wybór poduszek na dogodnych warunkach. Konówna, Nowomiejska № 4, prawa oficyna, ostatnie wejście, II gie piętro. 7044-1

RUTYNOWANA

nauczycielka udziela lekcji polskiego, francuskiego i muzyki (piano) po cenach bardzo niskich. Oferty sub „Bardzo tania”. 7045-1

SAMODZIELNY BUCHALTER

który ostatnio przez 10 lat pracował jako sprzedawca w branży chemicznej, poszukuje jakiegokolwiek posady. Ewentualnie prowadzenie ksiąg handlowych godzinami dziennie. Łaskawe oferty pod lit. „A. A. 92”. 7048-1

POTRZEBNY

podręczny krawiecki. Rokicińska № 52, w podwórzu. 7041-1

LEÇONS DE FRANÇAIS

(théorie, pratique, littérature). Piotrkowska 86 m. 7. 6945-5

ABSOLVENTE

Cours de lettres donne leçons français anglais S'adr. Cegielińska 19, front, III ét., log. 8, Rydel. Voir 2-4, 8-9 6910-5

FRANCUSKIEGO

lekcji udzielam. Gruntowna nauka, gramatyka konwersacja. Przejazd 40, od 2-4. Wiadomość u dozorczy 6921-2

DYPLOMOWANA

nauczycielka śpiewu solowego udziela lekcji śpiewu, muzyki i teorii muzycznej. Zastać od 4 do 7 wieczorem. Ul. Napiórkowskiego № 40 m. 7, róg Grabowej. 6925-10

FRANCUSKIEGO

i angielskiego udziela nauczycielka z dyplomem uniwersytetu. Oferty sub „A. B.” do „Głosu”. 6952-5

MANICURYSTKA

Cegielińska № 19, front parter, wznowiła prace. 982-2

NAUCZYCIELKA

gry fortepianowej udziela lekcji. Plac Dąbrowskiego 4 m. 9. Zastać można od 5-5. 7015-5

Rutynowana nauczycielka

języka polskiego udziela metodą ułatwioną lekcji osobom dorosłym. Pojedynczo i zbiorowo. Załatwiam i udzielam korespondencji polskiej. Nowotargowa 9, m. 1. 7022-2

DO KOMPLETU

frelbowskiemu w ogrodzie z gimnastyką rytmiczną przyjmuje się dzieci od lat 4-6. Zapisy codziennie od 4-6 pp. Zakątna 85, m. 5, (przy Andrzeja). 7025-2

PARISIENNE

diplomee donne leçons particulieres et par groupes. S'adresser 30, Rue Zawadzka — appart: 3—de 2h. a 3h. 7076-1-3

TŁUMACZENIA

wszelkiego rodzaju polsko-angielskie i niemiecko-angielskie przyjmuje. Oferty sub. „S”. 7056-1-3

ANGIELSKA

stenotypistka i korespondentka poszukuje posady, ewentualnie przyjmie pracę do domu. Oferty sub. „zaraz 39”. 7055-1-3

MISTRZYNI

Akademii Paryskiej, była właścicielka szkoły w Warszawie, udziela lekcji kroju, szycia łatwym sposobem bez żadnych rysunków. Dla pracujących kursy wieczorowe. Gdańska Nr. 29, Zakrzewska - Lebedieff 7062-1

ZDOLNA PRASOWACZKA

przyjmuje roboty w domach prywatnych. Główna Nr. 50, prawa oficyna, III piętro m. 37. 7072-1

PRASOWACZKA

zdolna przyjmie prasowanie w domach prywatnych, Nawrot Nr. 50, Zielińska 7099-1-2

Egipt i Hiszpanja czynią zakupy w Niemczech

Jak wynika ze statystyki przemysłu metalurgicznego Niemiec, wielkie zamówienia wpłynęły ostatnio z Egiptu, na koła dla egipskich kolei państwowych i z Hiszpanji na maszyny włókiennicze i motory. (z)

Rynek pieniężny

Warszawska giełda urzędowa.

WARSZAWA, 12-go września (Pat). Na dzisiejszej giełdzie urzędowej notowana były następujące:

- Dolary 5.95
- Franki franc. —
- C7EKI.
- Belgia 25.75
- Holandja 236.—
- Londyn 28.55
- N. York 5.93.—
- Paryż —
- Szwajcaria 113.30
- Wiedeń —
- Sztokholm —
- Praga 17.42
- Pożyczka dolarowa 62.—
- 10 proc. pożyczka kolejowa 85.—
- Pożyczka konwersyjna 43,50
- 8 proc. pożyczka złota 70.—
- 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie 15.65
- 5 pr. obl. m. Warszawy przedwojenne 14.50
- 4 i pół proc. oblig. m. Warszawy przedwojenne 12.25

Wielka sensacja dla miłośników kina !!!

Dziś, w niedzielę, dnia 13 września 1925 roku
Po gruntownym odnowieniu i kompletnym remoncie, zostaje otwarte

Grand-Kino

które zostało objęte przez nową dyrekcję.

Nowe kierownictwo dbać będzie o to, aby w tym urządzonym z europejskim komfortem lokalu pokazywać publiczności tylko obrazy o światowej sławie, z udziałem najwybitniejszych artystów ekranu.

Dla inauguracji wyświetlony zostanie jeden z najsensac. filmów doby dzisiejszej

Po raz pierwszy w Polsce! Po raz pierwszy w Polsce!

„Apasz w białych rękawiczkach”

w 10-ciu aktach

z udziałem najpiękniejszego z aktorów film.,

bóstwa Kobiet Włodzimierza Gajdarowa

na którego widok zabiją serca wszystkich łodzianek.

Niewidziany dotąd w Łodzi przepych deKoracyjno-Kostjumowy!

Dyrekcja Kino-Teatru GRAND-KINO.

7094-1

Ważne dla Gospodyń! BIAŁE PODŁOGI

można ufarbować w ciągu jednej godziny na kolory: czerwony i orzechowy ciemny za pomocą powszechnie znanej zaprawy do podłóg

„Jaśniej Słońca“

W celach oszczędnościowych fabryka wyrabia obecnie zaprawę w dużych pudełkach, zawierających 1 kilo.

Kupując kilowe pudełko Korzysta 200 gram „JAŚNIEJ SŁOŃCA” darmo.

Zadną miarą nie dajcie się przekonać co do zachwalanych innych zapraw, wiadomem bowiem jest wszystkim, że najlepszą zaprawą do podłóg jest tylko

„Jaśniej Słońca“

6315-1

Gimnazjum wieczorowe dla dorosłych przy P. O. W.

Przyjmuje zapisy kandydatów w lokalu Seminarjum Nauczycielskiego (Czerwona 8) od godz. 6 do 8 wiecz.

Początek zapisów w poniedziałek, dn. 14.IX.

Zwraca się uwagę słuchaczy b. kursów P. O. W., że zapisy obowiązują i ich także.

O terminie egzaminów wstępnych będą podane osobne ogłoszenia.

7019-1

Institut Rentgenoleczniczy i Światłolecznicy

Dr. A. GROGLIK

Choroby skórne i weneryczne
Aleje Kościuszki 27.

Przyjmuje od 4-ej do 7-ej wiecz. 6587-4

Dr. med.

H. Rózaner

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Leczenie szklanym słońcem górskim.

Narutowicza 9, Przyjmuje od 8 do 9 i pół i 4-7.

Tel. 28-98. 62-24

Dr. med.

B. MINTZ

powrócił.

Akuszzeria i choroby kobiece.

Plac Wolności 6
Tel. 35 57 107-2

Dr. med.

E. EKKERT

Kilińskiego 143

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.

Przyjmuje 12-3 i 7-9 wiecz.
Panie 3-4.

702-5

Dr. Ludwik Falk

Choroby skórne i weneryczne

— ocen a Rentgenom —
kwarcową lampą

przyjm. od 10-12 i 5-7.

Nawrot 7.
Telefon 28-07.
6690-9

Dr. Bergson

powrócił.

Choroby kobiece

Prez. Narutowicza 6

tel. 1-62.

Dr. A. S.

TENENBRUM

Wólczńska 4,

powrócił.

Tel. 40-25.
6024-5

Lekarz-Dentysta

L. Lew

Cegielniana 36.

Tel. 37-44.

powrócił.

6589-2

Dr. ADAM

Maszlanka

Ul. Zawadzka 16a

Telef. 43-23.

6950-5

Dr. med.

E. Zeligszowa

Akuszzeria, choroby kobiece i weneryczne (kobiet).

Usuwanie włosów elektryczną.

6 Sierpnia I (Bened.)

Przyj. 1-3, niezamierzonym ustępstwem

7050-10

Dr. med.

F. Skusiewicz

ul. Andrzeja 11

Choroby skórne i weneryczne.

godz. przyjęć od 9 do 11 i od 5 do 7 i pół. Panie od 5 do 7 wiecz.

7087-3

Dr. Pryulski

ul. Zawadzka 1,

tel. 25-38,

powrócił

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe

Przyjm. od 9-2 i od 4-8 wiecz.

993-7

Najdłużej istniejąca parowa fabryka mydła zwykłego i toaletowego

poszukuje na Łódź

ZASTĘPCĘ,

któryby był w stanie składowany prowadzić i kaucję złożyć.

Pierwszeństwo mają z miasta Łodzi.

Reflektanci zgłaszają się w Admin. tego dziennika pod „Zastępca”

042-1

Podróżujacemu

po prowincji w branży kolonialnej dam dobrze zaprowadzony artykuł

ciągłej potrzeby — Oferty pod „Ustosunkowany” do administracji.

046-1

4-pokojowe

mieszkanie nowoczesne w Łodzi

poszukiwane. Ewentualnie zamiana na mniejszy lokal w

śródmieściu Warszawy.

Wiadomość do admin. pod „J.K.”

052-2

Sekcja Wychowania Przedszkolnego

przy Stow. Nauczycieli Żydów

Południowa 3.

kommunikuje, że wykwalifikowane freblanki rozpoczęły zajęcia w Kompletach.

Uwaga: Biuro pośrednictwa pracy; bezpłatna poradnia pedagogiczna przy sekcji czynna codzień od 18-19.

7074-1

RAJSCAJGI i CYRKLE PRECYZYJNE

RICHTERA

PO CENACH FABRYCZNYCH POLECA

MAGAZYN OPTYCZNY

SZYMONA URBACHA

PIOTRKOWSKA 33.

OLEJ GAZOWY

do motorów, poleca

„ELIBOR” Sp. Akc. Handl. Przem.

Ł. J. BORKOWSKI,

Oddział w Łodzi

ul. Kilińskiego nr. 70, tel. 172 i 173.

081-1

Przedstawicielstwo samochodów

„AUTO-KONCERN“

Sp. z ogr. odp.

Łódź, ul. Kilińskiego 83, tel. 44-88.

ODDZIAŁ RUCHU:

przyjmuje zamówienia telefoniczne na wyjazdy o każdej porze na

TAKSOMETRY

oraz samochody luksusowe kryte i otwarte.

Garaze. Garaze.

ODDZIAŁ SPRZEDAŻY:

Stale na składzie wszystkie typy samochodów następujących firm:

„CITROEN” 7096-1

„OM”

„AUSTRO-DAIMLER”

Benzyna Smary.

P. P.
Wobec rozpoczynającego się sezonu jesiennego, spieszę powiadomić Sz. Kliłentki swoje, że, pragnąc postawić swa łódzka pracownię pod firmą:
Pracownia Sukien Damskich E. Zabłockiej
(ul. ZAMENHOFA Nr. 17).
w rzedzie najlepszych tego rodzaju pracowni zagranicą, podjęłam odnośnie studia w jednym z pierwszorzędnych domów paryskich i że dopiero w końcu października porócę do Łodzi, aby otworzyć pracownię swą na usługi Sz. Kliłentek.
Prosząc o zachowanie i nadal laskawych względów, którym mi w Panie dotąd darzyły, pozostaje z wysokim szacunkiem
E. ZABŁOCKA
32 Cité Lemiére, Paris XIX Paris hotel, Chambre № 38

WĘGIEL

pierwszorzędного gatunku z dostawą do domu dostarcza po przystępnych cenach (przy osobistym porozumieniu udziela się również kredyt)

R. RENDEL

Konstantynowska 87 i 97.

W Konserwatorium Muzycznym HELENY KIJENSKIEJ

Traugutta 9, m. 8.

zapisy dawnych i nowowstępujących uczenic i uczniów rozpoczęły się 1-go września i trwać będą do 15-go.

Klasy fortepianowe w roku bieżącym obejmują profesorowie: M. Dąbrowski, A. Dobkiewicz, H. Iłcewiczówna, W. Lewandowski, J. Turczyński, H. Kijenska-Dobkiewiczowa, Z. Jarzębowska, O. Lange, P. Piotrowska; kurs przygotowawczy: I. Przedpełska i M. Stelka. Klasy skrzypcowe — F. Dzierżanowski; wiolonczelowa — K. Wilkomirski; śpiewu solowego — A. Comte-Wilgocka; klasy teoretyczne — M. May-Majewska, S. Waljewska, K. Wilkomirski.

Kancelaria otwarta do 15 września codziennie od 10-1 i od 5-5, po 15 września od 10-5.

Chrześcijańska Wytwórnia Obuwia Inwalidów Wojennych

w Łodzi, ul. Gdańska 64 (dawn. Długa)

Szanuj pieniądze i nie kupuj obuwia zanim się nie przekonasz, że najtańsze i najtrwalsze, z najlepszych gatunków skór tylko można otrzymać w naszym składzie. Posiadamy wszelkiego rodzaju obuwie damskie, męskie i dziecięce POPIERAJĄCE INWALIDÓW WOJENNYCH.

UWAGA: Żadnej filii nie posiadamy — Przyjmuje się także obywateli podług miary i reperacje po cenach konkurencyjnych. — Dojazd tramwajem 5, 8, 6. 872-3

Przy okazaniu ogłoszenia każdy klient otrzyma pewien rabat.

Biuro Rad i Zleceń Prawnych Antoniego Kozaneckiego „WIEDZA”

Łódź, Piotrkowska 90, prawa oficyna, I-sze piętro.

Właściciel biura, rutynowany znawca prawa, dyplomowany na stopień notariusza, udziela porad prawnych we wszelkich sprawach: HIPOTECZNYCH, NOTARJALNYCH, MAJATKOWYCH, SPADKOWYCH, PRZEDWOJENNYCH DELEGOW, MIESZKANIOWYCH, PODATKOWYCH, ADMINISTRACYJNYCH, SPADKOWYCH i WŁOSCIANSKICH. BIURO załatwia ZLECENIA PRAWNE we wszystkich miastach Rzeczypospolitej i zagranicą; wycenia komorne i podatki; pisze PODANIA, REKURSÓW, wszelkie PRYWATNE UMOWY i KONTRAKTY, tłumaczy z JEZYKOW OBCYCH przepisuje na MASZYNACH (także tekst rosyjski). Szybko, solidnie i tanio.

Dla niezdolnych porady prawne bezpłatnie. Wystrzegać się ulicznych doradców i pokątnych pisarzy.

Zarząd Obwodu Związku Strzeleckiego

prosi posiadaczy losów do sprzedaży „Wielkiej Loterii Fantowej Związku Strzeleckiego” o zwrot niesprzedanych do dnia 16-go września 1925 roku, w przeciwnym razie bilety niewrócone będą uważane za nabyte.

Zwrot biletów przyjmuję się w firmie „Wojpol” ul. Narutowicza 38, (Hotel „Polonia”). 7097-1

KOMITET LOTERJI.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY

Lódź, Piotrkowska Nr. 62. — Telefon 31-53.

Choroby dzieci	Dr. St. Gutentag L. Familier	Od 10-11 i od 6-7 12-1 4-5
Choroby wewnętrzne	Dr. B. Robinson M. Wolfson A. Tenenbaum	Od 10-11 i od 7-8 12-2 4-6
Choroby chirurgiczne	Dr. Ed. Kunig I. Szreiber	Od 2-3 4-5
Choroby kobiece i akuszeria	Dr. D. Alterman M. Feldman H. Rundo	Od 11-1 1-2 i od 3-4 5-7
Choroby nerwowe	Dr. M. Maślanka	Od 1-2 1/2
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe	Dr. P. Braun I. Solowiejczyk	Od 12-5 5-8
Choroby oczu	Dr. I. Stupaj S. Holenderska	Od 1-2 5 1/2-7 1/2
Choroby uszu, gardła i nosa	Dr. M. Kłaczko Bol. Kon	Od 11-1 i od 7-8 5-5
Choroby zębów i jamy ustnej	Lek. dent. S. Szewes M. Reznikowa B. Czudnowska N. Kaczenbogen	Od 9-11 i od 8-9 11-2 2-5 5-8

Lecznica czynna od 9 r. do 9 w. 700-1
: również w niedziele święta. :
Wykonują się operacje, **naświetlania lampą kwarcową**, elektryzacje i analizy.
Zęby sztuczne, korony, mostki złote, platynowe i t. p.
Wizyty w mieście. Dyżury nocne. Pomoc akuszerzyjna.

LECZNICA dla przychodzących chorych

874-2

przy ul. Konstantynowskiej, róg Zachodniej (wejście od ul. Zachodniej nr. 27), telef. 16-44.

Przyjmują następujący lekarze:
Dr. Bronikowski, choroby zębów i jamy ustnej od godz. 10-11 i od 2-3.
Dr. Dobrowolski, choroby weneryczne i skóry od godz. 11-12.
Dr. K. Dobrowolska, choroby dzieci od godz. 4.30-5.30 poniedziałek, środa i soboty.
Dr. Golc, choroby weneryczne i skóry od g. 9.30-10.30
Lekarz dentysta Goebel, choroby zębów od 11-12.
Dr. Jastrzebski, choroby oczu od godz. 10-11 poniedziałek, środa i piątek.
Dr. Kollński, choroby oczu od godz. 9-10 wtorek, czwartki i soboty.
Dr. Knichowiecki, choroby dzieci od godz. 1-2.
Dr. Koludzi, choroby wewnętrzne od g. 11.30-1.30.
Dr. Misjon, choroby wewnętrzne od g. 3.30-4.30.
Dr. Marynowski, choroby kobiet i akuszeria od 9-10.
Dr. Pogorzelski, choroby kobiet i akuszeria od 11-1.
Dr. Schwanke, choroby kobiet i akuszeria od 3.30-4.30.
Dr. Smoleński, choroby wewnętrzne i nerwowe od 2-3, wtorek, czwartki i soboty.
Dr. Trawiński, choroby chirurgiczne od 4.30-5-30.

„POMOC”

lekarzy specjalistów, gabinet dentystyczny i nocne pogotowie położnicze przy Aleksandrowskiej Nr. 1 róg Zgierskiej Tel. 129.

Choroby wewnętrzne Dr. S. SZIFRIS od 8-10 i pół i od 7-8. Dr. A. LICHTENSZTAJN od 10 i pół - 12 i od 5-6.	Choroby kobiece i akuszeria Dr. F. ROSAŁOWSKI od 1 2 i od 6-7 Dr. H. HAMER od 9-10 i od 7-8.
Choroby oczu Dr. HERTZ-SZPOLAŃSKA od 11-12 i od 2 i pół - 3 i pół Dr. S. WIĘCZKOWSKI od 5-6	Choroby dzieci Dr. M. LICHTENSZTAJNOWA od 9 i pół do 1 i pół i od 1 i pół do 3 Dr. J. HERSZFINKEL od 10 i pół do 11 i pół i od 4-5.
Choroby nerwowe Dr. A. LANDAU od 8-9 i pół i od 6-7.	Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe Dr. S. HRYŃSKA od 11-1. Dr. S. LEWKOWICZ od 2 i pół do 4 i pół
Choroby chirurgiczne Dr. A. FORSZAŃSKI od 8-9 i od 4-5. Dr. E. Margowski od 12-1.	Choroby uszu, nosa i gardła Dr. J. LIBERSKI od 3-5.
Choroby zębów i jamy ustnej. Lek. dent. I. CHONES od 8-10 i pół. Lek. dent. H. JANKOWSKA od 10 i pół do 2.	Choroby zębów i jamy ustnej. Lek. dent. R. PILECKA od 2-6. Lek. dent. E. Morgensztern-Sznajder od 6-8.

Lecznica czynna od godz. 8 rano do godz. 8 wiecz., w niedziele i święta od g. 9 rano do g. 2 po poł. Wszelkie zabiegi i czynności lekarskie i denty-
styczne **Wizyty w mieście.** 7047-1
Nocne pogotowie położnicze. **Telefon 129.**

Ogrodowa 10. KLINIKA Ogrodowa 10.

— Tel. 15 57. —
Położniczo-Ginekologiczna Chirurgicalna
Dr. med. Szariota Eigerowa Dr. med. Michał Kantor
Dr. Reitter-Kurjańska Dr. med. Juljusz Baum
AMBULATORJUM
Dr. Reitter-Kurjańska — choroby kobiece 11-12
Dr. med. Szariota Eigerowa — 12.50-1.30
Dr. med. Juljusz Baum — 2-5
Informacje od 5-ej do 7-ej. Poród normalny, pod obserwacją lekarską i 10-dniowy pobyt w klasie I szej — 300 zł. 865-4

GRATIS

Od dnia dzisiejszego Tow. „OLEUM” przystępuje do **BEZPŁATNEGO** rozdziatu specjalnych olejów amerykańskich samochodowych marki **„CAROIL”**
Za okazaniem legitymacji szolerskiej otrzymać można **bezpłatnie próbę litrową wymienionego oleju** w następujących firmach
Dnia 12 b. m. „Energja”, Piotrkowska 56. od godz. 9-ej przed poł.
14 „A. Müller i S-ka, ul. Przejazd 4.
15 „Berson-Kauczuk, ul. Narutowicza 16.
6 „A. Diemel, ul. Piotrkowska 157.
17 „A. Sommer, ul. Gdańska 124.
Tow. „OLEUM”, sp. z ogr. odp.
Oddział w Łodzi, ulica Wschodnia 76.
701-1

Ogłoszenia drobne

Po 10 groszy za wyraz.
Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 50 gr.
Manka i wychow.
Angielskiego konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel N. Cegielińska 12, m. 4 od 3-5 pop. 825-3-n
Angielskiego lekcji i konwersacji bezpośrednio metodą Ansona 6-8. Piotrkowska Nr 84 m. 14, prawa oficyna. 7015-2-n
Puchalterji, korespondencji, stenografji, pisania na maszynie uczy Lubiański, Piotrkowska 79. 851-10-n
Francuskiego uczyć sumiennie i gruntownie Ceny bardzo przystępne Oferty do „Głosu” sub „Sumiennie”. 678-1-n
Proju i szycia uczą pracownia ubiorów damskich i dzieciennych w przeciagu dwóch miesięcy, za 60 zł. Pańska 75, m. 52 ofic. II w parter. 060-1-n
Niemieckiego uczyć w dzielach gruntownie konwersacji oraz korepetycji po cenie b. przystępnej. Piotrkowska 189 m. 1 do 6-ej tel. 45-84. 91-2-n
Student politechniki udziela matematyki. Ul. 6-go Sierpnia (Benedykta) 18 m. 1. 7006-2-n
Student udziela matematyki, łaciny, fizyki, języków Kilińskiego 96-3, druga brama godzina 6. 79 1-n
szkola freblowska M. Rozentówny, Pańska Nr 9, dla dzieci od lat 4-7. Zapisy od 11-1 i od 4-6. 080 2-d
30. praktycznych lekcji na samodzielny buchaltera-bijansistę pod gwarancją b. rzeczoznawcy z wyższem wykształceniem. Wszelkie ryzyko wykluczone! Niesamodzielny instrukcje: za prowadzenia, prowadzenie zamknięcia i rewizji ksiąg, sporządzenia bilansów, reorganizacji i regulowania nieprawidłowo prowadzonych, sprawozdań akc. tow. i t. p. Dla zatrudnionych nauka wieczorem. Informacje: 2-4 popoł. Biuro buchalterji — Rewizji — Piotrkowska 185. 025-2-n
Kupno i sprzedaż
kupię dom nieduży na dogodnych warunkach Oferty pod „Dochołowy” do „Głosu”. 095-2-h
Motory elektryczne i naftowy, 5-cio konne, okazynie do sprzedania. 6-go Sierpnia Nr 41 m. 1. 7010-2-k
Meble nabyć, zamienić, odświeżyć tania, gwarancja kilkoletnia. Stolarnia, Lubelska 6, przy Napiorkowskiego. 77-1k
Nowe tokowe damskie paltoz prawdziwych francuskich folk tania do sprzedania. Do obierzenia, ul. Zielenia Nr 16 m. 5. 7058-2-k

Interesy handlowe

Nowo utworzona kawiarnia w Łasku, ul. Warszawska Nr 9, wydaje obiady, śniadania i kolacje 29 2 d
Samochód - karetka „Benz” 6-10 osobowy, licznik, koncesja, w dobrym stanie, sprzedam. Wiadomość: Warszawa, tel. 197-12, od g. 9 rano do 7 wiecz. 958-5-h
Sprzedam kredens, otomanę dywanową i szafę. Krucza Nr 4 m. 18. 7051-1-d
Samochód osobowy do sprzedania. Kilińskiego 112, w biurze. 987-5-k
Sprzedam rolwagę nową, lekką, pojedynką. Ul. Kilińskiego 232, Babirowski. 014-3-k
Szkielety na abażury najnowszych fasonów wyrabia po cenach przystępnych, Gdańska Nr 29 Zakrzewski-Lebiedjeff. 64-1-k
Sprzedam szafę, bibliotekę, biurko, otomanę, bieliźniarkę, zegar, stół, leżankę. Główna 55 m. 46, prawa oficyna, parter. 3-1k
Wolant bryczki lekkie, resorki, rolwagi, sprzedam Kilińskiego 32. 059-2-k
Lokale, mieszkania
Wzrost pokoju umeblowany od dwóch oknach, wejście z korytarza od zaraz do wynajęcia. Piac Dąbrowskiego 3, m. 5. 036-5-m
Wzrost pokoju umeblowany dla jednego lub dwóch panów zaraz do wynajęcia. Wolczyńska 149 m. 9, od 5-8. 164-1-m
Mieszkania 5-5 pokojowe — placu gotówka. Oferty do „Głosu” pod „Gotówka”. 18-2-m
pokój umeblowany z elektrycznym oświetleniem, oddzielny wejściem, wynajmę solidnemu panu. Cegielińska 6, II p. m. 6. 951-2-m
poszukuję mieszkania 2 pokoje z kuchnią z wygodami w śródmieściu Zgłoszenia z podaniem warunków do Administr. „Głosu” Polskiego” pod „Słoneczko”. 7008-5-m
pokój z utrzymaniem do wynajęcia. Ul. Cegielińska Nr 88-8, od 12-4. 974-3-m
pokój z osobnym wejściem do wynajęcia. Południowa 58 m. 19. 067-5-m
pokój ładnie umeblowany jest do wynajęcia. Piotrkowska 145 m. 8. 057-3-m
pokój komfortowy z utrzymaniem dla 2 osób. Warszawska, Sienkiewicza Nr 4, Minc. 7002-5-m
Kupię 2 dużych wystawkach, pokój z kuchnią lub 3 pokoje z kuchnią do odstąpienia. Cegielińska 54 w pralni. 55-1-m
Kupię 2 dużych wystawkach, pokój z kuchnią lub 3 pokoje z kuchnią do odstąpienia. Cegielińska 54 w pralni. 55-1-m
Doniesienia rozdm. akuszerka Pipikowa w przyjmuję zamówienia pań. Piotrkowska 152 m. 14. 906-7-d
wszelkich rozmiarów kupuje **Fabryka Przyborych Fotograficznych**, ulica Piotrkowska Nr 110 6601-u

Motor gazowy

10 KM wytwórni Deutza, okazynie do sprzedania. Zgłoszenia telef. 12-48 od 2-5 lub osobicie: 6 Sierpnia 2, do Tadeusza Rosenblatt. 005-1

Lombard Akcyjny Licytacja.

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe na zastaw ruchomości, Oddział w Łodzi, Zachodnia Nr 31, zawiadamia, że 25 i 24 września 1925 r. sprzedawane będą przez licytację zastawy oznaczone dowodami od Nr 6000 do Nr 16500 o ile nie zostaną od nich opłacone procenty do dnia 21 września r. b. Procenty pobiera się zgóry za jeden miesiąc i należy już wpłacać. 85 1

NA WYPŁATĘ

Manufaktura Galanteria Jedwab Swanki Swetry
Krawiec na miejscu Piotrkowska 37 (w podwórzu) 071-1

Ucz się! W nauce Two przyszłość!

Chcesz przygotować się do matury lub egzaminu 4, 6, 8 klas gimn (na cenzus), przagniesz posiąść ogólną wiedzę, niezbędną w pracy i życiu, chcesz nauczyć się szybko języka obcego (angielski, francuski, niemiecki) wpisz się niezwłocznie na:
Powszechnie Kursy Korespondencyjne „MATURA” araków, Karłowicza 35, parter (przedtem Groucka Nr 60).
Zadajcie bezpłatnych prospektów. Na odpowiedź sznacki.
Uwaga! Ostrożnie się przed bezwartościowymi a drogiemi naśladownictwami naszej metody nauki 990-1

POSZUKUJE

różne reprezentacje trykotów, pończoch, kamarnów, firanek i t. d. na Poznań i Pomorze. Oferty do „Głosu” sub „A. B.” 922-3

Używane Klisze

wszelkich rozmiarów kupuje **Fabryka Przyborych Fotograficznych**, ulica Piotrkowska Nr 110 6601-u

Lecznica lekarzy specjalistów

przy Piotrkowskiej 17, (2-gie podwórze) przy Zachodniej 52, tel. 34-67.
Gabinet elek.-św. leczniczy, Rentgenografia, Naświetlanie (lampa kwarcowa).

wewn. 10-11 wewn. (płuc i serca) 11 i pół-2 wewn. i nerw. 2 i pół-3 i pół wewn. (kolejka i kiszki) 5-6 dzieci 9-11 dzieci 3 i pół-5 chirurgiczne 12-2 i pół chirurgiczne 3-4 oczne 11-12 oczne 2-5 kobiece 9-10 kobiece 11-12 kobiece 4 i pół-5 i pół nosa, uszu i gardła 11-12 nosa uszu i gardła 1 i pół-2 i pół nosa, uszu i gardła 5-6 skórne i weneryczne 11-12 skórne i wener. 2 i pół-3 i pół skórne i weneryczne 4-5 zębów (pl. wpr. wyjmow.) 6-8 Analizy 10-5	Dr. Nowicki Dr. Osiecki Dr. Starzyński Dr. Olszewski Dr. Ziegler Artur Dr. Ziegler Edw. (jr.) Dr. Artyfikiewicz Dr. Manteuffel Dr. Garliński Dr. Michalski Dr. Ługowski Dr. Skibiński Dr. Marx Dr. Altenberger Dr. Czapliski Dr. Altenberger Dr. Dutkiewicz Dr. Skusiewicz Dr. Stawowczyk Dr. Miłodrowski Dr. Załeski
--	---

Lecznica otwarta codziennie oprócz świąt.
813-4 Opatrunki od umowy

NIE KUPUJCIE MEBLI

zanim odwiedziecie magazyn mój zaopatrzony w wielki wybór mebli komplety: sypialni, jadalni, i urządzeń kuchennych, a szczególnie przedmioty pojedyncze: SZAFY, ŁÓZKA, OTOMANY, LUSTRA i t. d. Ceny konkurencyjne. Krzesła wiejskie po wyjątkowo niskich cenach. Daję również na wyplate ratami miesiecznymi. Magazyn otwarty cały dzień bez przerwy. Uwaga! Po separacji firma moja mieści się nadal Piotrkowska 9. Zadnej filji nie posiadamy

J. Nasielski

Piotrkowska Nr. 9 (1-sze piętro front).
Tylko Piotrkowska 9, front, I piętro. 864

Sensacyjna nowość! WYROBY FUTRZANE

(damskie i męskie) w wielkim wyborze, jak również skórk. Proszę się przekonać! Przyjmowanie przeróbek i reperacji na dogodnych warunkach.
I. SZWARCMAN, Dzielna 41, (parter, w podw.)

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

i Gabinet Dentystyczny Piotrkowska 298, przy Górnym Rynku, Telefon 22-99

Chor. wewnętrzne 11.30-1.50, 4-6 5-4 Choroby dzieci 1.30-5 Choroby oczu 10.30-11.30 Chor. chirurgiczne 11-1 Choroby uszu gardła i nosa 2.30-4.30 Choroby skórne i weneryczne 1-3 Choroby kobiece i akuszerji 12-1 Choroby zębów i jamy ustnej 9.30-1.30 53-6	Dr. Szykier Dr. Eychner J. Dr. Polakow Dr. Słobodski Dr. Majbaum Dr. Weisbrum Dr. Niewiażski Dr. Eychner W. Lek. dent. Gitis „Wolynska”
--	--

Zęby sztuczne, korony, mostki złote itp. Wizyty w mieście. Zabiegi i operacje od umowy. Wszelkie analizy (krew, moczu i płwocin). Szczepienie ospy. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa. 81-4

„AGROLEUM”

Lódź, ul. Narutowicza nr. 32 tel. 28-04. 093-1

Krzesła debowe,

stoły, kozetki, szafy otomany, materace oraz wszelkie meble tapicerskie. poleca na warunkach dogodnych Zakład meblowo-tapicerski i dekoracyjny **M. Bimke, Wschodnia 47.** 068-1 tel. 36-75.

Zakład białoskórniczy B. CYKLIS

Lódź, ul. Konstantynowska Nr. 84. Garbowanie wszelkich skór zwyczajnych i szlachetnych. Wyrób kożuchów wartowniczych, szoferkich, zakopiańskich damskich i męskich, kożuchów krytych, oraz pleców i dywanów futrzanych. 7088-2
— Przyjmuje wszelką reperację. — Ceny Konkurencyjne! — Najdogodniejsze warunki. 7058-2-k